veiligheidsregio limburg-noord

Jaarverantwoording 2022

Versie: concept voor zienswijze gemeenteraden
Datum: 5 april 2023

Voorwoord

Met de inval in Oekraïne maakt Europa een oorlog op het eigen continent mee. Deze oorlog leidt tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijde economische ontwikkeling. In dit jaarverslag komt op meerdere plaatsen het effect van de oorlog op onze veiligheidsregio in beeld.

De veiligheidsregio's vormen bij veel crises een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten. De rol die de veiligheidsregio's krijgen toebedeeld in recente crises als COVID, opvang van Oekraïners en noodopvang van asielzoekers is intensief. De recente crises hebben ook een stevige publieke gezondheidscomponent en dat doet een fors beroep op de GGD.
Het uitgangspunt is: we staan paraat in de beheersing van de crisis en dat doen we samen met onze gemeenten, partners en inwoners om de weerbaarheid van de samenleving te vergroten.
De afgelopen jaren investeerden we in een betere informatiepositie via het Veiligheid Informatieknooppunt en kregen we meer inzicht in hoe onze inwoners risico's inschatten en een crisis beleefden via panelonderzoeken. Nieuwe risico's kregen een plek als scenario in de Risk Factory.

Het uitgangspunt is: we voeren ook in tijden van crisis het reguliere uitvoeringsprogramma zo veel mogelijk uit. De extra taken zetten de uitvoering natuurlijk wel onder druk omdat personele capaciteit niet onbeperkt beschikbaar is.
Voor de GGD geldt dat het uitvoeringsprogramma voor het leeuwendeel is uitgevoerd. In de JGZ zijn nog wel achterstanden door corona zichtbaar. Daarnaast staat de doorontwikkeling van de GGD niet stil. In 2022 is de visie op de publieke gezondheid naar 2030 vastgesteld. Onze missie is het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven. Daartoe versterken we de operationele slagkracht van de GGD.
Tijdens de coronapandemie is duidelijk geworden dat GGD'en in de infectieziektebestrijding tegen hun grenzen aanlopen. Het Rijk stelt in 2023 en 2024 extra middelen beschikbaar voor versterking van de infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.
Voor de brandweer geldt dat het repressief brandweer organisatieplan voortvarend in uitvoering is genomen. De bestuurlijke aandachtspunten zijn de wijziging van het stelsel van de vrijwillige brandweer, de huisvestingsplannen en de vervangingsinvesteringen in het materieel van de brandweer.
Voor crisisbeheersing geldt alle hens aan dek. Daarnaast is de toekomstvisie 2030 door het bestuur vastgesteld.
Ook in de bedrijfsvoering hebben crises impact. De medewerkers van ICT en gebouwenbeheer faciliteren corona-locaties. Daarnaast brengen specifieke vergoedingsregelingen een verantwoordingsdruk met zich mee. Voor de bedrijfsvoering geldt daarnaast dat de doorontwikkeling stap voor stap wordt voortgezet.

U mag er op vertrouwen dat onze veiligheidsregio paraat staat voor uw veiligheid en gezondheid.

Carolien Angevaren
Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Deel A Algemeen 4

1 Financiële samenvatting 4

1.1 Financieel resultaat 2022 4
1.2 Bestemming resultaat 2022 6
1.3 Bestrijding corona en coördinatie opvang ontheemden en asielzoekers 6

Deel B Jaarverslag 8

2 Programmaverantwoording 8

2.1 Programma Publieke Gezondheid 8
2.2 Programma Brandweerzorg 15
2.3 Programma Crisisbeheersing 24
2.4 Bedrijfsvoering/Overhead 29
2.5 Risk Factory 31
2.6 Algemene dekkingsmiddelen 32

3 Paragrafen 33

3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement 33
3.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf: In Control Statement 36
3.3 Overzicht bezetting 38
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen 39
3.5 Vennootschapsbelasting 40
3.6 Financiering 40
3.7 Verbonden partijen 42

Deel C Jaarrekening 43

4 Balans per 31 december 43

5 Het overzicht van baten en lasten 45

6 Toelichtingen 46

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 46
6.2 Toelichting op de balans 48
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 58
6.4 Covid-19 bestrijding 67
6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening 68
6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld 70
6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen 71

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 73

Lijst van afkortingen 74

Deel A Algemeen

1 Financiële samenvatting

1.1 Financieel resultaat 2022

In de jaarverantwoording 2022 wordt de realisatie afgezet tegen de begroting 2022. De begroting 2022 is op 9 juli 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). Na vaststelling van de begroting 2022 zijn er 4 begrotingswijzigingen vastgesteld, te weten:

1 Verhoging gemeentelijke bijdrage vanwege meningokokken, prenataal huisbezoek en HPV mannen.
2 Technische en programma-overstijgende wijzigingen die te maken hebben met het verschuiven van baten en lasten inzake huisvesting en teamleiders tussen het programma Publieke Gezondheid en Overhead. Verder zijn bij het programma Crisisbeheersing in het kader van het multidisciplinair oefenen voor derden, lasten vervallen en daarmee ook baten.
3 Technische wijziging die niet leidt tot een mutatie in de gemeentelijke bijdrage. De belangrijkste mutaties hebben te maken met:
   - Het wegvallen van de inkomstenderving reizigersvaccinatie uit de coronavergoeding;
   - Het onderbrengen van ondersteunende taken dichter bij de operationele processen;
   - Het centraal afwikkelen van specifieke vergoedingen personele aangelegenheden;
   - Het opvangen van een toename kosten informatieveiligheid en licentiestructuur Office 365.
4 Mutaties voortkomend uit de bestuursrapportage 2022. Ook deze wijziging leidt niet tot een mutatie in de gemeentelijke bijdrage.

Begrotingswijziging 1 en 2 zijn door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 17 december 2021. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2022 zijn wijziging 3 en 4 vastgesteld.

Het financieel resultaat over 2022 bedraagt na mutaties in de reserves € 965.000 voordelig.

Resultaat exclusief Corona *(bedragen in duizenden euro's)*

Programma	Jaarrekening 2022
Publieke Gezondheid	209
Brandweerzorg	530
Crisisbeheersing	-27
Overhead	254
Resultaat	**965**

Het financieel resultaat over 2022 is het gevolg van aanvullende subsidies en bijdragen waarbij de hiermee samenhangende extra personele lasten lager zijn. Daarnaast is een positief rentevoordeel ingezet om tegenvallers zoals hogere energielasten, hogere kapitaallasten en stijgende ICT-lasten op te vangen.

In het resultaat 2022 is tevens de vergoeding van het Rijk ter grootte van € 346.872 voor de kosten van de bestrijding van het Hoog Water in juli 2021 meegenomen. Ook zit in het resultaat een vergoeding van € 403.000 samenhangend met de jeugdgezondheidzorg aan kinderen uit Oekraïne.

De kosten van aanvullende taken in het kader van coronabestrijding, coördinatie opvang ontheemden Oekraïne en coördinatie crisisopvang asielzoekers worden volledig door het Rijk vergoed.

Inflatie
De oorlog in Oekraïne leidt tot hoge energielasten. Dat vertaalt zich in prijsstijgingen. In de begroting was een prijsindexatie meegenomen van 1,5%. Dat is te laag. Het effect van de inflatie is in uitvoeringsjaar 2022 gelukkig nog niet zo groot, omdat prijsafspraken met leveranciers pas in de loop van het jaar zijn gewijzigd. In 2023 zal de prijsstijging stevig doortikken. We ramen een stijging van gemiddeld 7%.
Naast de generieke inflatie in 2022 zien we al een aantal jaren de kosten van technologie stijgen. Dat vertaalt zich in fors hogere investeringen in het materieel van de brandweer en stijgende ICT-lasten.

Stijgende rente op geld- en kapitaalmarkt
De Europese Centrale Bank heeft in de strijd tegen de inflatie de rente verhoogd. Dit betekent dat geld lenen voor de VRLN duurder is geworden. In de begroting was gerekend met een rente omslagpercentage van 2,25%. Dit percentage was in 2022 toereikend maar het verschil met het werkelijke rentelasten zal naar verwachting in 2023 beduidend kleiner worden. De tijd dat de VRLN met name de stijgende kapitaallasten kon dekken uit een saldo op de financieringsfunctie zal achter ons liggen als de rente verder wordt verhoogd.

Loonkostenontwikkeling
De loonkostenontwikkeling is afhankelijk van de onderhandelingen over een nieuwe cao. Bij het opmaken van het jaarverslag 2022 is een principeakkoord afgesproken. In 2022 vertaalde een eenmalige eindejaarsuitkering zich in een beperkte verhoging van de loonkosten.

We zien dat met name door de inzet in de coronabestrijding en de coronamaatregelen het aantal resterende verlofuren fors is toegenomen. In het kader van duurzame inzetbaarheid worden medewerkers gestimuleerd verlof te genieten. Er worden maatregelen genomen om het verlofstuwmeer leeg te laten stromen.
We zien dat het ziekteverzuim bij de GGD is gestegen. Daar liggen verscheidene oorzaken aan ten grondslag en uit ervaring in de zorgsector weten we dat corona een rol speelt.

Huisvestingskosten
De VRLN streeft naar een beperking van huisvestingskosten door de hogere onderhoudslasten op te vangen door het afstoten van een kantoorpand. Het Algemeen Bestuur heeft in juli 2022 ingestemd met het strategisch huisvestingsplan en het meerjarig onderhoudsplan.
De duurzaamheidsmaatregelen verdienen zich in de huidige tijd met hoge energielasten snel terug en worden met voorrang uitgevoerd.

1.2 Bestemming resultaat 2022

Het Algemeen Bestuur ontvangt bij vaststelling van de jaarrekening een voorstel voor de bestemming van het resultaat. Daarover vindt afstemming met het Dagelijks Bestuur plaats.
We geven in overweging het financiële resultaat 2022 te reserveren voor de versterking van de paraatheid van de brandweer en dienstverlening van de GGD. Het is in de komende jaren noodzakelijk personeel te werven en op te leiden voor de vervanging van personeel dat met functioneel leeftijdsontslag/pensioen gaat.
Daarnaast zit in het resultaat een vergoeding van € 403.000 samenhangend met de zorg aan kinderen uit Oekraïne. Dit budget is in 2023 nodig voor de aanvullende inzet van artsen en verpleegkundigen.
Tot slot geven we in overweging te investeren in het vergroten van de informatieveiligheid.

1.3 Bestrijding corona en coördinatie opvang ontheemden en asielzoekers

Coronabestrijding
Op basis van artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) heeft de voorzitter, in overeenstemming met de burgemeesters uit het regionaal beleidsteam, verslag uitgebracht over zijn besluiten in het kader van de bestrijding van de coronapandemie en het verloop van de gebeurtenissen. In dat verslag staat ook of een burgemeester aantekening heeft laten maken van zijn eventuele bezwaren tegen besluiten van de voorzitter. Dit verslag is naar de gemeenteraden gestuurd. In de jaarverantwoording verwijzen wij naar deze verantwoording van de voorzitter van de veiligheidsregio.
De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis volledig te vergoeden.
Bij het rijk is aan kosten in 2020 € 19,9 mln., in 2021 € 48,9 mln. en in 2022 € 26,9 mln. gedeclareerd.
In paragraaf 6.4 is de financiële Covid-verantwoording over 2022 opgenomen.

Eerste opvang ontheemden uit Oekraïne € 467.682
Op basis van het Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's worden kosten gedeclareerd bij het ministerie van Justitie & Veiligheid.
De VRLN heeft het bestuurlijk proces ondersteund en de coördinatie van de crisisnoodopvang uitgevoerd. Vanzelfsprekend heeft dat veel communicatieve activiteiten met zich mee gebracht.
Er zijn geen opvanglocaties door de VRLN ingericht. Deze taak is door de gemeenten in onze regio ingevuld. De brandweer en GGD vervulden hierin een adviserende taak gericht op de veiligheid en hygiëne van de locaties.
De GGD heeft zorgtaken ingevuld. Denk daarbij in de eerste plaats aan vaccineren en coronabestrijding. Daarnaast is er sprake van medische/psychosociale hulp en de daaruit voortvloeiende afstemming met zorgverleners (huisartsen, andere zorgpartijen e.d.). Het uitgangspunt is dat de reguliere zorgaanbieders zo snel mogelijk in beeld komen.

(bedragen in euro's)

Kostensoort		Opgave kosten
Meerkosten coördinerende gemeente		0
Hotels/centra		0
Overige specifieke meerkosten:		249.439
Kosten inhuur extern personeel voor ondersteuning binnen bedrijfsvoering en coördinerend personeel in de Oranje Kolom	181.655	
Extra kosten voor softw are en licenties	950	
Extra accountantsdiensten	5.445	
Overige kosten ondersteuning	61.389	
Overhead:		218.243
Brandw eerzorg repressie/incidentbestrijding	3.056	
Meldkamer	0	
ROC (opleidingen)	0	
GHOR	0	
Preventie	0	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	5.277	
Risicobeheersing	86.767	
Bevolkingszorg	92.212	
Bedrijfsvoering	14.217	
Overige taken/activiteiten	16.714	
Totaal		**467.682**

Coördinatie crisisnoodopvang asielzoekers € 19.732

Op basis van afspraken met het ministerie van Justitie & Veiligheid worden kosten van de coördinatie van de crisisnoodopvang bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gedeclareerd. Ook hier speelt mee dat de VRLN niet zelf crisisnoodopvang locaties heeft ingericht. Deze taak wordt in onze regio uitgevoerd door de gemeenten.

Deel B Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

In dit onderdeel staat de inhoudelijke toelichting op de uitvoering en het verloop van de programma's van de veiligheidsregio, te weten Publieke Gezondheid, Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering/Overhead.

2.1 Programma Publieke Gezondheid

De GGD Limburg-Noord maakt zich sterk om onze inwoners gezond en veilig te houden, of waar nodig dit te verbeteren. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Limburg-Noord. Met een duidelijke visie richt de aanpak zich op:

1 Het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en
2 Het makkelijker maken van gezond leven.

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie programmaonderdelen:

- Publieke gezondheidszorg voor de jeugd;
- Publieke gezondheidszorg algemeen en
- Publieke gezondheid tijdens crisissituaties.

Voordat deze programmaonderdelen worden toegelicht, worden er een aantal relevante algemene ontwikkelingen vermeld.

Corona

Het jaar 2022 kenmerkte zich door de COVID-19 piek in met name het eerste kwartaal van het jaar, met in totaal ruim anderhalf keer zoveel meldingen als in 2021. Dit was voornamelijk toe te schrijven aan de introductie van de omicronvariant. De GGD heeft de taak mensen te testen op corona, bron- en contactonderzoek (BCO) uit te voeren bij bepaalde groepen mensen en om grootschalig en fijnmazig te vaccineren. De GGD was in 2022 continu paraat (conform de landelijke richtlijnen) om deze rol te kunnen vervullen en waar nodig op te schalen. In de praktijk zagen we lage aantallen op het gebied van BCO en testen. De focus lag met name op de vaccinatiecampagnes.

Monkeypox

De monkeypox-epidemie deed in 2022 een stevig beroep op de GGD. Ook hier betreft het diagnostiek, uitvoeren van BCO en het adviseren van de besmette persoon en zijn contacten. En daarnaast de uitvoering van een vaccinatiecampagne.

Ontheemden

In 2022 hadden we te maken met een toenemend aantal ontheemden. Ontheemden zijn kwetsbaarder voor (uitbraken van) infectieziekten. Deze kwetsbaarheid zorgt voor risico's voor de omgeving. Migranten zijn kwetsbaarder doordat zij veelal reizend zijn en in grote groepen verblijven. Mogelijke infectieziekterisico's vanuit hun land van origine nemen zij mee naar Nederland. De vaccinatiegraad voor de RVP- en COVID-vaccinatie is over het algemeen lager. Daarnaast komt in Oost-Europa

tuberculose voor die niet geneest met de gangbare antibiotica zoals in Nederland wordt voorgeschreven. Vanuit het team technische hygiënezorg zijn alle opvanglocaties geïnspecteerd.

Tuberculosebestrijding
De eerste helft van 2022 werkte de COVID pandemie door met als mogelijk gevolg een verlate diagnostiek voor tuberculose (TBC). Ook wereldwijd staat de gezondheidszorg onder druk waardoor de tuberculosebestrijding wereldwijd in gevaar komt. Dit zal uiteindelijk ook doorwerken in Nederland. De oorlog in Oekraïne bracht een nieuwe groep vluchtelingen naar Nederland. Door de enorme druk in Ter Apel kwamen niet gescreende asielzoekers in de opvangcentra terecht. Dit brengt een reëel volksgezondheidsrisico met zich mee.

Verandering van (fysieke) leefomgeving
De energietransitie zal versneld plaats gaan vinden door de huidige problemen met de gasvoorziening. Daarnaast verandert het klimaat merkbaar en sneller dan verwacht. Als gevolg hiervan worden keuzes gemaakt rondom de inrichting van de leefomgeving. De GGD krijgt steeds meer vragen over de gevolgen van deze keuzes op de gezondheid. Samen met de mogelijke inwerkingtreding van de omgevingswet, wordt het thema gezondheid/gezonde leefomgeving dus steeds belangrijker.

Forensische geneeskunde
De grote druk op de forensische geneeskunde blijft zorgelijk. Lokaal wordt met name gewerkt aan de implementatie van de samenvoeging van de forensische geneeskunde Noord- en Zuid-Limburg. Landelijk richt de discussie zich met name op de noodzaak voor investeringen in het vak forensische geneeskunde.

Seksuele Gezondheid
In 2022 heeft de GGD de deskundigheid op Seksualiteit en Relaties vanuit het oogpunt van preventie versterkt. De GGD investeert daarmee in een nieuwe generatie die gemakkelijk gezonde keuzes maakt rondom relaties en seksualiteit.

Lokale uitvoeringsplannen
In vier gemeenten wordt gewerkt aan de ‘lokale uitvoeringsplannen’ waarin op lokaal niveau afspraken worden gemaakt tussen gemeente en GGD over de dienstverlening en samenwerking op publieke gezondheid. De in dit proces opgedane ervaringen worden gebruikt bij de totstandkoming van de lokale uitvoeringsplannen in de overige 11 gemeenten. De eerste inventariserende gesprekken met deze gemeenten vinden op korte termijn plaats. Daarbij gaat het in eerste instantie om per gemeente een beeld te schetsen van de taken en de inzet van de GGD.

Gezondheidsmonitor
De resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn in mei 2022 gedeeld met de gemeenten. Een van de meest in het oog springende resultaten is de verslechtering van de mentale gezondheid van jongeren tijdens de coronaperiode. Bijna een kwart van de jongeren uit onze regio heeft psychische klachten. Vooral eenzaamheid en stress gaan vaak gepaard met een verminderde mentale gezondheid. Ook hebben meer meisjes last van psychische klachten dan jongens. Verder valt op dat de jongeren uit onze regio meer alcohol zijn gaan drinken. De Gezondheidsmonitor Jeugd is in onze

regio in het najaar van 2021 afgenomen onder bijna 6000 jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. In het najaar van 2023 wordt een volgende versie van deze monitor afgenomen op de scholen.
De dataverzameling van de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is eind 2022 afgerond. De resultaten worden in het voorjaar van 2023 gedeeld.

2.1.1 Publieke gezondheidszorg voor de jeugd

De jeugdgezondheidszorg is in 2022 weer op reguliere wijze uitgevoerd. Er waren in 2022 85.773 kinderen tussen 0-18 in zorg. In totaal werden voor al deze kinderen 72.863 consulten uitgevoerd. In onze regio werden in 2022 4.358 baby's geboren. Het aantal geboortes is gedaald ten opzicht van het jaar 2021, waarin we te maken hadden met een geboortegolf, maar laat een stijging zien ten opzichte van de jaren ervoor.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
In 2022 werd net als het jaar ervoor gekozen voor vaccinatie op individuele afspraak uitgevoerd op consultatiebureau's in plaats van grootschalige uitvoering. Dit lijkt invloed te hebben op de vaccinatiegraad en mede daarom richten de plannen voor 2023 zich op grootschalige uitvoering.
Naast de reguliere vaccinaties binnen het RVP werd de inhaalcampagne voor HPV uitgevoerd en kregen zwangeren de kinkhoestvaccinatie (3.456 vaccinaties) aangeboden.
Binnen het RVP zijn in 2022 70.012 vaccinaties gezet. Het rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over de vaccinatiegraad dat medio 2022 is verschenen, beschrijft de vaccinatiepercentages op 31-12-2021. Specifiek voor de GGD Limburg-Noord zien we net als landelijk een daling van de vaccinatiepercentages. Voor de meeste vaccinaties zitten we nog boven het landelijk gemiddelde. Voor DTP 9 jaar, BMR 9 jaar en HPV meisjes 13 jaar zijn we onder het landelijk gemiddelde uitgekomen.

Programma Kansrijke start
Met het actieprogramma 'Kansrijke start' zetten we in op samenwerking en het bouwen van coalities in de regio, waarbij gebruik wordt gemaakt van de reeds bestaande samenwerkingen en overlegstructuren. Een goede koppeling tussen sociaal- en medisch domein, inclusief de publieke gezondheid, is essentieel. Deze coalities realiseren ketenafspraken tussen alle organisaties die een rol spelen in de keten voor, tijdens en na de geboorte.
Er worden mooie resultaten behaald met o.a. de projecten 'Nu niet zwanger' en 'voorzorg' waarbij er in 2022 een toenemend aantal verwijzingen/casussen gezien werden.

Procesoptimalisatie jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Binnen de JGZ is een project gestart met als doel het planproces te optimaliseren. Samen met de professionals wordt gekeken naar benodigde capaciteit en het efficiënt inzetten van die capaciteit.
Ook binnen JGZ ervaart men de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt, gecombineerd met een relatief hoog verzuim. Vanuit diverse werkgroepen en thema's wordt er een optimalisatieslag gemaakt, waarbij duidelijk wordt dat er op diverse onderdelen een behoorlijke achterstand is binnen de JGZ.

Daarnaast wordt het project taakherschikking verder gecontinueerd in 2023. Doel van het project is om in 2024 op alle locaties taak-herschikt te werken. Daarmee bereiken we een verplaatsing van taken bij de jeugdartsen naar de verpleegkundigen, om het artsentekort op te vangen.

Jeugdgezondheidszorg voor Oekraïense kinderen
Sinds de start van de crisis in de Oekraïne in 2022 biedt de GGD zorg aan de kinderen. Die zorg bestaat uit een intake die wordt opgevolgd in het aanbod om de kinderen de vaccinaties volgens het rijksvaccinatieprogramma aan te bieden. De groep kinderen 0-2 jaar wordt op het consultatiebureau gezien en voor de groep kinderen 2 -18 jaar is een aangepaste werkwijze geïntroduceerd. Er zijn ongeveer 730 kinderen in onze regio en 2022 heeft naast de primaire zorg vooral ook in het teken gestaan om deze zorg zo goed mogelijk te laten aansluiten op de reguliere GGD zorg en reguliere processen in de organisatie.

Indicator	Realisatie
Uitvoeren basispakket JGZ	
- Aanbieden van contactmomenten conform Landelijk Professioneel kader en professionele richtlijnen	100%
Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften	
- Aanbieden van extra contactmomenten	ja
Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	
- Aanbieden zorg op maat	Ja
- Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten	Ja
Rijksvaccinatieprogramma	
- De algemene vaccinatiegraad is 95% (RIVM streefwaarde)	93,7%
- De HPV vaccinatiegraad is 60% (RIVM streefwaarde)	44,0%

2.1.2 Publieke gezondheidszorg algemeen

A Infectieziektebestrijding
Naast de twee noemenswaardige uitbraken Monkeypox en COVID werd een opvallende toename in het aantal invasieve groep A streptococ infecties waargenomen, een ziektebeeld dat kan variëren van een bovenste luchtweginfectie tot hele ernstige infectie met risico op overlijden. Het hogere aantal infecties kan deels te maken hebben met een inhaalpiek van waterpokkeninfecties, waarbij een grotere vervolgkans op infecties met de groep A streptococ ontstaat. In het afgelopen jaar werd namelijk een toename van het aantal meldingen/clustertjes van verschillende vlekjesziekten (waaronder waterpokken) door scholen en kinderopvang gezien.
Tevens zagen we ten opzichte van het afgelopen jaar, een ruime verdubbeling van het aantal STEC's (Shigella Toxine producerende E. coli's), een bacterie die tot een ernstige darminfectie kan leiden. Met toename van het reisgedrag in het tweede helft van dit jaar werd daarnaast een opvallende toename van het aantal mensen gezien die op reis door een krab of beet van een dier mogelijk blootgesteld werd aan hondsdolheid (rabiës). Het aantal mensen dat hiervoor behandeld moest worden in onze regio, is nog nooit zo hoog geweest.

Verder zagen we een hoog aantal meldingen van invasieve pneumokokkenziekten, met name in het laatste kwartaal van 2022. Mogelijk is dit een gevolg van de vele virale luchtweginfecties in het najaar en winter met als bijkomende complicatie deze bacteriële infectie, waarvoor de afweer in de bevolking afnam door verminderde blootstelling gedurende de COVID-maatregelen.
Tenslotte zagen we dit jaar juist een opvallend laag aantal kinkhoest meldingen. Het vrijwel verdwijnen van kinkhoestinfecties kan een combinatie zijn van alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19 en misschien ook al van de invoering van de 22-weekprik voor zwangeren.

Naast de reguliere taken op het gebied van infectieziektebestrijding ligt er een stevige opdracht voor alle GGD'en: de versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.
De afgelopen twee jaar werd de wereld geconfronteerd met een pandemie die (nog steeds) een ongekende impact heeft. Tijdens de pandemie liepen GGD'en tegen hun grenzen aan, zoals beperkte mogelijkheden om op te schalen, verouderde informatievoorziening, beperkte kennisoverdracht tussen de regio's en niet uniforme werkwijzen en systemen. Tijdens de pandemie is gebleken dat er alleen kan worden opgeschaald en een uitbraak van een infectieziekte alleen effectief bestreden kan worden als de basis op orde is. Het landelijke project Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en heeft als doel te zorgen dat GGD'en voldoende geëquipeerd zijn om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren om zo goed voorbereid te zijn op een mogelijke lauwe en warme fase bij een infectieziekte-uitbraak met (potentieel) landelijke impact. Om deze beleidsagenda uit te kunnen voeren heeft het ministerie een bedrag uitgetrokken voor de jaren 2023-2024 van jaarlijks € 37 miljoen, vooruitlopend op structurele financiering vanaf 2025 en vormt hiermee de basis voor de structurele versterking.

Reizigerszorg
De hoeveelheid werk van zowel reizigers- als beroepsgebonden vaccinaties is ten opzichte van 2021 toegenomen, maar bereikt nog niet het niveau van voor de pandemie. Dit heeft te maken met een afname van capaciteit binnen het team reizigerszorg door natuurlijk verloop. Gezien de onzekere situatie rondom COVID is er in 2022 voor gekozen dit niet aan te vullen. De vraag van de bevolking om zich te beschermen tegen infectieziekten is dusdanig dat de formatie in 2023 weer op pijl gebracht wordt.

Tuberculosebestrijding
In 2022 zijn er 24 patiënten met actieve tuberculose behandeld en/of begeleid.
Daarnaast werden er in 2022 61 cliënten met een latente tuberculose infectie (niet ziek, wel geïnfecteerd) door de GGD behandeld. Deze cliënten worden minimaal 3 maanden behandeld en i.v.m. therapietrouw en bronopsporing door de GGD begeleid. De GGD verzorgt tevens de BCG vaccinaties voor bepaalde risicogroepen. Daarnaast zijn er dagelijks spreekuren bij de GGD waar personen uit risicogroepen en contactgroepen worden onderzocht middels röntgen, Mantoux of bloedonderzoek.

Seksuele gezondheid
De SOA en Sense spreekuren worden goed bezocht. Er is sprake van een stijging ten opzichte van vorig jaar.

B Medische milieukunde

In 2022 zijn 78 vragen van instellingen (o.a. gemeenten en scholen) en 94 vragen van burgers afgehandeld. Deze vragen zijn gericht op onder andere de aspecten bodem, lucht, geluid, elektromagnetische velden, asbest, rookoverlast en (intensieve) veehouderij. De vragen van burgers zijn ook gericht op het binnenklimaat. Tevens zijn er 13 verslagen opgeleverd door de gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS).

C Forensische geneeskunde

Binnen de forensische geneeskunde is er een flinke toename van de medische arrestantenzorg en de forensisch medische onderzoeken, met name door een toenemend aantal bloedproeven. De politie zet steeds vaker speekseltesten in en zodra deze positief zijn, wordt forensisch medisch onderzoek door middel van een bloedproef ingezet. De groei van medische arrestantenzorg is te verklaren door de toename van kwetsbare gevangenen met onder andere verslavings- en/of psychische problematiek. Ook het aantal lijk- en euthanasieschouwingen is gestegen ten opzichte van 2021.

D Toezicht houden

Wet kinderopvang

Rode draad vanuit de inspecties is het toenemend personeelstekort binnen de kinderopvang en daardoor gaat binnen de kinderopvang steeds meer aandacht naar het vullen van roosters, wat ten koste gaat van de pedagogische kwaliteit van de opvang.
In 2022 is 100% van de voorziene inspecties uitgevoerd. Er zijn 322 kinderdagverblijven, 264 buitenschoolse opvanglocaties, 20 gastouderbureaus en 205 gastouders geïnspecteerd. Dit is een forse stijging ten opzichte van 2021.

Technische hygiënezorg

Op het gebied van de technische hygiënezorg zijn in 2022 in totaal 88 inspecties uitgevoerd;

- 38 inspecties bij tattoo- en piercingshops;
- 5 inspecties asielzoekerscentra;
- 3 inspecties verblijfplaats arbeidsmigranten;
- 4 vrijstellingen voor evenementen met tattoo-artist;
- 28 inspecties opvang vluchtelingen Oekraïne en
- 3 inspecties bij seksinrichtingen.

Indicator	Realisatie
Voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten	
- 2.200 consulten seksuele gezondheid	3.394
- 11.500 reizigersconsulten	4.847
- 15.000 reizigersvaccinaties	6.079

Beschermen bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en –omgeving	
- Uitvoeren van lijkschouwingen (300)	633
- Uitvoeren van euthanasieschouw (230)	310
- Afname alcohol- en drugscontroles (600)	1.497
- Uitvoeren medische arrestanten zorg	2.187
- Advisering medische milieukunde (200)	185
Houden van toezicht	
- 100% van de instellingen kinderopvang is geïnspecteerd	ja
- 50 inspecties technische hygiënezorg	88

2.1.3 Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties

Dit onderdeel is belegd binnen het programma crisisbeheersing. Zie hiervoor paragraaf 2.3.

2.1.4. Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Publieke Gezondheid bedraagt € 14,85 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 28,46 per inwoner.

Totaal Programma Publieke Gezondheid

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	19.513	20.051	€ 38,44
Totaal baten	19.300	20.247	€ 38,81
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-213**	**196**	**€ 0,38**
Toevoegingen aan reserves	2	2	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	215	15	€ 0,03
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**209**	**€ 0,40**
Lasten Corona		26.093	
Baten Corona		26.955	
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**0**	**1.071**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.2 Programma Brandweerzorg

Het programma Brandweerzorg bestaat uit drie onderdelen:

- Risicobeheersing;
- Incidentbestrijding;
- Preparatie.

Risicobeheersing
Risicobeheersing biedt gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten.

Incidentbestrijding
De veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen). Naast de basiszorg omvat incidentbestrijding ook het grootschalig en specialistisch optreden van de brandweer. Bij incidenten van grotere omvang zoals natuurbranden is een adequate slagkracht nodig. Dit is in onze regio de som van de eigen eenheden versterkt met eenheden uit andere regio's en Duitsland en België. Voor het bestrijden van complexe incidenten - denk aan ongevallen met gevaarlijke stoffen of ingewikkelde branden en hulpverleningen - beschikt de brandweer over specialistische teams.

Preparatie
De kwaliteit van de incidentbestrijding is sterk afhankelijk van de vakbekwaamheid van de medewerkers, de inzetbaarheid van het materieel en de operationele voorbereiding/planvorming. Deze aspecten zijn verenigd in het onderdeel preparatie.

2.2.1. Risicobeheersing

Reeds in 2021 zagen we een stijging van het aantal adviezen dat risicobeheersing heeft geleverd aan gemeenten. In 2022 zien we dat deze trend zich doorzet. Met name het aantal adviezen op evenementenveiligheid is met meer dan 100% (190 adviezen) gestegen ten opzichte van 2021. Het aantal adviezen bouwveiligheid is gestegen met 7% (85 adviezen). Ondanks deze stijging en een lockdown in verband met corona aan het begin van 2022 is het aantal uitgevoerde controles nagenoeg gelijk gebleven.

Na een flinke stijging van de ruimtelijke en externe veiligheid adviezen in 2021 is het aantal adviezen op dit thema in 2022 gedaald. Uit de gesprekken met gemeenten lijken we de conclusie te kunnen trekken dat er minder initiatieven zijn die een dergelijk advies vragen. Dit kan komen door de stikstof problematiek, het tekort aan grondstoffen in de bouw en de onzekerheid over de invoering van de omgevingswet volgens diverse gemeenten.

Risicobeheersing is, naast de genoemde adviezen en controles, in 2022 ook aan de slag geweest met een aantal beleidsproducten. Enkele voorbeelden:

- Voor de invoering van omgevingsplannen in gemeenten zijn de landelijke bouwstenen veiligheid gecontroleerd op toepasbaarheid in onze regio.
- We hebben bijgedragen aan de verdere uitwerking van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op het gebied van brandveiligheid.
- Met betrekking tot de veilige energietransitie hebben we maatwerkadviezen geleverd en deze verwerkt tot handreikingen voor standaardadvisering.

Veilige energietransitie
Fossiele brandstoffen, zoals steenkool, bruinkool en aardgas gaan langzaam plaatsmaken voor duurzamere en groenere energie. Denk dan aan de windmolens en zonnepanelen, maar zeker ook aan de elektrische auto. Binnen onze veiligheidsregio zijn we hier ook volop mee bezig. In november kwam er goedkeuring voor de start van het programma 'Veilige Energietransitie'.
Via het programma zijn we landelijk (en zelfwereldwijd) aangesloten bij verschillende werkgroepen en netwerken om kennis uit te wisselen. Deze kennis bundelen en vergelijken we met wat we al weten over dat onderwerp. Ook zoeken we contact met leveranciers, installateurs, bedrijven en andere partners om te praten over de ontwikkelingen en uitdagingen. De meeste kennis van de producten ligt bij de ontwikkelaar. Deze kennis kan heel belangrijk zijn bij de vertaling naar de risico's per product.

Brandveilige opvang van ontheemden
Als brandweer zijn wij een belangrijke partner voor gemeenten bij de locaties waar ontheemden worden opgevangen. We zijn meestal betrokken vanaf de opstart van een locatie en blijven dat ook zo lang de locatie in gebruik is. We kijken mee bij de uitvoering, houden het toezicht en komen in actie bij een eventueel incident. Het is echter niet vanzelfsprekend dat wij tijdig door de gemeenten en provincie betrokken worden. We houden steeds contact en hebben vooral een flexibele houding.

Bij een incident is het ook belangrijk dat de mensen die in de opvanglocatie wonen, weten wat ze moeten doen. Al snel na de aankomst en huisvesting van de eerste vluchtelingen uit Oekraïne stelde de brandweer een informatiefolder op over brandveiligheid in Nederland en hoe je de hulpdiensten moet alarmeren. Deze folders deelden we via de gemeenten in onze veiligheidsregio uit aan de vluchtelingen uit Oekraïne.

Activiteiten per taakveld
Het programmaonderdeel risicobeheersing bestaat uit meerdere taakvelden: ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, bouwveiligheid, gebruiksveiligheid en onderzoek en beleid.
In 2022 is het aantal geleverde producten verder gestegen met 8,4% ten opzichte van 2022.

A Ruimtelijke veiligheid

Raming	Realisatie
250-300 adviesaanvragen externe veiligheid	353 adviezen ruimtelijke en externe veiligheid

B Industriële veiligheid

Raming	Realisatie
10-20 aanvragen milieuvergunning	79 adviezen industriële veiligheid
	32 behandelde incidentmeldingen
12 BRZO-inspecties	10 BRZO-inspecties

C Bouwveiligheid

Raming	Realisatie
900 adviesrapporten	1.327 adviezen bouwveiligheid
20 controles	35 controles bouwveiligheid

D Gebruiksveiligheid

Raming	Realisatie
1.500 gebruikscontroles	725 controles gebruiksveiligheid
300 adviezen brandveilig gebruik	253 adviezen gebruiksveiligheid
300 adviezen evenementenadvisering	377 adviezen evenementenveiligheid

Het aantal evenementenadviezen lag in 2022 flink hoger dan in 2021 en ook hoger dan pre-corona. Het aantal geleverde adviezen valt nog hoger uit als de deeladviezen op incomplete aanvragen of adviezen die opnieuw gegeven moeten worden na aanpassingen allemaal apart geteld worden.

E Onderzoek en beleid

Indicatoren risicobeheersing	Realisatie
· Goed en snel: wij adviseren in een vroegtijdig stadium vanuit vakinhoudelijke professionaliteit, onafhankelijkheid en risicogericht. · Co-creatie: wij werken samen met partners aan veiligheidsvraagstukken, leveren een onderbouwde bijdrage aan integraal advies en maken waar mogelijk de verbinding op inhoud. · Informatiegestuurd: wij faciliteren gemeentelijke beleidskeuzes en beïnvloeden brandveilig gedrag door het verzamelen, analyseren en duiden van data en vertalen dit naar een regionaal brandrisicoprofiel en regionaal/lokaal veiligheidsbeleid.	Zie toelichting

Goed en snel

Met gemeenten en ketenpartners zijn in 2022 afspraken gemaakt over de procesgang voor intake, omgevingstafels en het vergunningsverleningsproces. Inmiddels lopen bij enkele gemeenten al gezamenlijke intake- en omgevingstafels om de werking hiervan voor de omgevingswet te ervaren. De resultaten hierbij zijn positief. Het vroeg kunnen geven van een (informeel) advies op fysieke veiligheidsaspecten biedt initiatiefnemers de kans om de adviezen in een vroeg stadium van ontwikkeling mee te nemen in plaats van aanpassingen door te moeten voeren tijdens de realisatie van een project.

Uit de accountgesprekken blijkt wederom dat gemeenten tevreden zijn met de dienstverlening van de afdeling risicobeheersing. Hierbij wordt vooral korte lijnen met de adviseurs benoemd als kracht van de afdeling. Door de korte lijnen worden knelpunten snel en adequaat opgelost.

Co-creatie
Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO): in steeds meer gemeenten werken bedrijven samen aan veiligheid in een KVO. De brandweer is in deze KVO's vertegenwoordigd door Risicobeheersing. In deze samenwerkingsverbanden kunnen we het (brand)veiligheidsbewustzijn bij bedrijven versterken. De zelfscan is hierbij een gewild hulpmiddel voor bedrijven om hun eigen brandveiligheidsniveau te kunnen checken.

2.2.2. Incidentbestrijding

Incidenten en ingezette vrijwilligers
Na twee jaar met beperkende maatregelen door de COVID pandemie, was 2022 een relatief normaal jaar voor incidentbestrijding. Voor een groot gedeelte van het jaar kon regulier geoefend worden. Het aantal prio 1 uitrukken is licht gestegen ten opzichte van 2021, het aantal prio 2 uitrukken is licht gedaald. Het aantal langdurige inzetten (meerdere dagen) was beperkt.

Bij onze vrijwilligers zien we dat het opstarten met oefenen na een heftige en intense periode van corona heel goed is gegaan. Iedereen is opgelucht dat naast de verplichtingen weer ruimte komt voor de sociale kant, een drankje met je collega vrijwilligers. Toch heeft corona veel vrijwilligers ook bewuster gemaakt van hun vrije tijd en het thuisfront. Meer dan voor corona gaan vrijwilligers op tijd naar huis na een oefening of slaan een feestje over.

Het lukt in de meeste gemeenten goed om vrijwilligers te werven en de meeste posten blijven goed op sterkte. De nieuwe vrijwilligers zijn echter gemiddeld genomen minder beschikbaar en blijven minder lang bij de brandweer dan vorige generaties. De leidt tot een toenemende vraag om opleidingen en kostenstijgingen.

De natuurbrand in de Mariapeel bestreek ongeveer een week en vroeg inzet van vele posten en medewerkers vanuit zowel onze als omliggende veiligheidsregio’s. Ook de nasleep van een dergelijk incident brengt veel werk met zich mee. Onderhoud en reparatie van schades aan materieel en voertuigen brachten extra kosten met zich mee. Bovenal overheerst een gevoel van trots. Vele beroeps en vrijwilligers werkten zij aan zij dag en nacht door om de schade te beperken.

Repressief Brandweer Organisatieplan 3.0
Op 11 juni 2021 heeft de Bestuurscommissie Veiligheid het Repressief Brandweer Organisatieplan (RBOP 3.0) vastgesteld. In het RBOP 3.0 zijn keuzes gemaakt voor een toekomstig bestendige inrichting van de repressieve functie. De uitvoering van het plan verloopt conform planning. Er is sprake van een budgettair neutrale invulling van het RBOP 3.0: de besparingen worden ingezet voor noodzakelijke nieuwe investeringen en een noodzakelijke uitbreiding van de beroepscapaciteit.
Door de gerichte werving van nieuwe medewerkers met een repressieve component in hun functie, is het aantal dagdienstmedewerkers gestegen, de 24 uursdienst is formatief versterkt. De

gekazerneerde diensten door vrijwilligers zijn inmiddels bijna volledig afgebouwd, dit om niet in strijd te handelen met Europese regelgeving.
Er zijn extra investeringen gedaan voor het bestrijden van natuurbranden. Zo zijn er twee extra waterwagens aangeschaft. In 2022 is geregeld dat de korpsen uit andere provincies door onze meldkamer rechtstreeks gealarmeerd kunnen worden. Dit maakt het regiogrens-overschrijdend optreden nog effectiever. Het samen met vijf andere regio's oprichten van een specialistisch team voor natuurbrandbestrijding (Handcrew) verloopt conform planning; het team is in april 2023 operationeel.

Versterking paraatheid brandweer
Conform beleidsplan 2020-2023 is voor incidentbestrijding en preparatie uitvoering gegeven aan de bestuurlijk vastgestelde derde jaarschijf versterking paraatheid.
Voor het jaar 2022 heeft het bestuur een bedrag van € 220.000 beschikbaar gesteld om de paraatheid niet achteruit te laten gaan en zo mogelijk te verbeteren. Het beschikbare bedrag is ingezet om extra repressief personeel te werven, voor het vergroten van de opleidingscapaciteit, om de specialistische brandbestrijdingseenheid op te leiden en om de paraatheid van de vrijwillige posten zoveel mogelijk op peil te houden.

2e loopbaanbeleid
Doel van het 2e loopbaanbeleid is er voor zorgen dat medewerkers werkzaam in een bezwarende functie actief werkend en gezond de pensioengerechtigde leeftijd halen en ook nadien van een prettig en gezond bestaan kunnen genieten. Om dit te realiseren hebben werkgever en vakcentrales vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio’s (LOAV) de Universiteit Maastricht gevraagd onderzoek te doen naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties. Het laatste onderzoek, waarop het huidige 2e loopbaanbeleid gebaseerd is, dateert van 2005 en is aan actualisatie toe.
Het onderzoek van de Universiteit Maastricht neemt ruim 4 jaar in beslag; de eerste tussentijdse onderzoeksresultaten worden verwacht in het eerste kwartaal van 2023. Dit pleit ervoor voorlopig geen wijzigingen door te voeren en eerst de resultaten van het onderzoek af te wachten.
Voor het 2e loopbaanbeleid is een voorziening gecreëerd uit de restgelden van 2020. Daarnaast is er een structureel bedrag opgenomen in de begroting van brandweerzorg. In 2022 bleven de uitgaven binnen budget en heeft geen onttrekking aan de voorziening plaatsgevonden.

Klimaatverandering
Klimaatverandering heeft een merkbare invloed op het brandweeroptreden. De voorbereidingen voor een nieuwe INTERREG subsidie in het kader van natuurbrand zijn gestart, samen met interregionale en internationale partners. Ter overbrugging van de twee INTERREG subsidies is een provinciale subsidie toegekend. Naar verwachting gaat de nieuwe INTERREG subsidie in 2023 lopen.

Kengetallen
In 2022 zijn 2.754 prio 1 uitrukken geweest naar een incident. Bij sommige incidenten rukken meerdere voertuigen en/of posten uit. Dat kan zijn in verband met de omvang van het incident, maar ook uit voorzorg om de paraatheid te garanderen. Daarnaast is de brandweer 2.099 maal prio 2 uitgerukt.

Indicatoren	Realisatie
Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.	45%
Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).	Beroeps: 1.31 minuut Vrijwillig: 5.01 minuut

2.2.3. Preparatie
Voor de werkvelden van preparatie is het van belang dat zij zich zodanig inrichten dat zij flexibel kunnen inspelen op de ontwikkelingen binnen incidentbestrijding. Dat vergt aanpassing in materiaal, vakbekwaamheid en operationele voorbereiding.

Vakbekwaamheid
Het Regionaal Opleidingsinstituut heeft de behoeftevraag in kunnen vullen waarbij ook weer gestart is met een instructeursopleiding.
In 2021 hebben we de audit gehaald waarbij we in 2022 verder zijn gegaan om de kwaliteits prestatie indicatoren nog beter te borgen in ons reguliere werk. Er is een programma uitgewerkt voor kwaliteit instructeurs dat jaarlijks uitgevoerd wordt.

In 2022 is, na corona, het reguliere oefenprogramma weer opgepakt. De posten hebben een volwaardig programma gekregen waarbij de regionale visie de behapbare basis sterk naar voren is gekomen. Datgene beoefenen dat we op straat tegenkomen.
Ook in het realistisch oefenprogramma is deze visie geborgd. Er worden minder scenario's gedraaid, maar er is veel meer ruimte om zaken uit te proberen en te experimenteren. We krijgen veel positieve geluiden terug van de posten en zetten deze ingeslagen weg de komende jaren voort. Waar we voorheen elk jaar nieuwe programma's draaiden, vindt er nu meer herhaling en verdieping plaats.

Voor brandbestrijding zijn specialistische brandbestrijdingsteams opgericht die een uitgewerkt opleidings- en oefenprogramma hebben doorlopen. Hetzelfde geldt voor de specialistische hulpverleningsteams. Naast de vaste programma's zijn er specifieke trainingen geweest om deze teams diepgang te geven op de thema's waar ze voor aan de lat staan.

Een actueel thema dat veel aandacht heeft is de veilige energietransitie. Er zijn diverse ontwikkelingen, waarbij er een afweging gemaakt wordt wat in het oefenprogramma terugkomt.

Huisvesting
In 2021 is het RBOP vastgesteld, een belangrijk moment op onder andere het gebied van huisvesting. Dit plan is namelijk de uitgangspositie om het gesprek te openen bij een aantal kazernes in relatie tot toekomstbestendigheid. Momenteel beschikt VRLN over 30 brandweerposten. Kazerne Venray zit volop in de ontwikkelfase van oriëntatie op herbouw of nieuwbouw. Ook voor nieuwbouw in de gemeente Leudal, waarbij de posten Roggel en Heythuysen worden gefuseerd, lopen de voorbereidingen. Daarnaast zijn in de gemeente Roermond en Peel en Maas verkennende gesprekken gevoerd op het gebied van huisvesting voor een nieuwe locatie. Dit zal in 2023 meer geconcretiseerd worden.

Door de inflatie en sterk gestegen kosten van bouwmaterialen, zien we dat er een sterke stijging op de kosten van nieuwbouw is. Dat heeft zijn weerslag op de kredieten en bijbehorende kapitaallasten. Hoewel de gestegen kosten in 2022 door enkele meevallers (waaronder lagere vrijwilligerskosten) binnen de eigen begroting zijn opgevangen, zijn de kapitaallasten op huisvesting voor de komend jaren een aandachtspunt binnen de brandweerbegroting.

Materieel
In de realisatie van team materieel zien we de gevolgen van de inflatie en prijsstijgingen binnen brandweerzorg het meest. Kosten van onderhoud, materieel, keuringen, onderdelen en schades zijn hoger dan ooit tevoren. Ook de brandstofkosten waren met name in het begin van 2022 hoog.
Door slimme keuzes te maken wordt het tekort binnen materieel beperkt.

In 2022 zijn veel aanbestedingen gedraaid; bepakking tankautospuit, elektrisch aangedreven redgereedschap, Hosemasters, schuimblusvoertuigen en Mobiele Commando Unit (MCU). Dit zijn trajecten waar zowel de organisatie als de gebruikers veel profijt van hebben. VRLN omdat daarmee aankopen juridisch juist en rechtmatig zijn, de brandweermensen omdat ze de beschikking krijgen over de juiste middelen.
Daarnaast is veel tijd besteed aan opleidingen en oefeningen. Goede samenwerking tussen de clusters, het adopteren van bepaalde opleidingen door clusters, door materiaal en personeel uit te wisselen is het toch elke keer gelukt om de klant te bedienen. Een mooie prestatie van het hele team.

Grote branden of langdurige inzetten leiden tot veel extra werk bij materieel. Na de Peelbranden zijn bijvoorbeeld alle luchtfilters en interieurfilters van ingezette voertuigen vervangen omdat deze vol met zand zaten. Alle pompen van de watercontainers waren zwaar vervuild met zand. Van alle tankautospuiten die vanuit geboorde putten water gebruikt hebben, moesten de pompen gespoeld worden om ze weer vrij van aangezogen zand te krijgen.

Er is een transitie gestart naar het gebruik van één en hetzelfde type fluorvrij SVM voor de gehele VRLN van Hosemaster tot een met schuimblusvoertuig. Hiermee bereiden we ons voor op de gevolgen van nieuwe wetgeving.
Afgelopen jaar werd tevens een nieuw waterongevallen voertuig in gebruik genomen.

Nieuw operationeel uniform

Brandweerkleding moet meegaan met de tijd en aansluiten op de wensen en behoeften van dragers, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, draagcomfort en veiligheid. Daarom is landelijk een nieuw operationeel uniform ontwikkeld ter vervanging van het huidige kazernetenue. Het operationeel uniform voldoet aan de criteria voor een persoonlijk beschermingsmiddel. Dit houdt in dat het uniform ook gebruikt mag worden voor een aantal laag-risicotaken, denk hierbij aan reanimaties, liftopsluiting en dienstverlening. Elke veiligheidsregio bepaalt zelf welke medewerkers de kleding krijgen en bij welke taken het operationeel uniform wordt gedragen. Binnen onze regio is het kledingbeleid herzien en zijn alle voorbereidingen getroffen voor de uitrol van het nieuwe operationele uniform in 2023.

Meerjarenraming kapitaallasten

In het najaar is aan het bestuur een hernieuwde raming van de te verwachten kapitaallasten over de komende tien jaar gepresenteerd. Door meerdere oorzaken overschrijden de kapitaallasten de komende jaren het begroot bedrag. Reeds een aantal jaren geleden is een reserve gevormd om de schommelingen en stijging van kapitaallasten op te vangen. Onder andere door de enorme inflatie en prijsstijgingen verwachten we dat deze reserve over een aantal jaren uitgeput is, hetgeen gaat leiden tot een tekort voor de brandweer. Door het bestuur is een verhoging van de inwonerbijdrage toegezegd om in dit knelpunt tegemoet te komen.

Operationele voorbereiding

Binnen het team operationele voorbereiding is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de implementatie van de nieuwe Mobiel Operationeel Informatiesysteem (MOI). Er worden 119 voertuigen voorzien van een MOI. Rond de zomer is de hardware besteld. De huidige apparatuur (hardware) is technisch afgeschreven en dringend aan vervanging toe. Er is een trainingsmodule ontwikkeld om alle medewerkers klaar te stomen voor het gebruik van de nieuwe MOI.

Indicatoren	**Realisatie**
· Gecertificeerd opleidingsbureau. · Alle ruim 850 operationeel inzetbare medewerkers voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid. · Actuele planvorming, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplan. · De kazernes voldoen aan niveau 3 van de NEN2767-norm. · Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.	Gerealiseerd

2.2.5. Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Brandweerzorg bedraagt € 27,02 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 51,80 per inwoner.

Totaal Programma Brandweerzorg

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	32.624	32.121	€ 61,57
Totaal baten	32.559	32.650	€ 62,59
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-65**	**530**	**€ 1,02**
Toevoegingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	65	0	€ 0,00
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**530**	**€ 1,02**
Lasten Corona		13	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**0**	**517**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.3 Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing bestaat uit de volgende onderdelen:
- Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR);
- Gemeentelijke processen en
- Meldkamer.

De veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele crisisorganisatie. Zij coördineert en beoefent multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschalings)procedures en afspraken.
Voor de uitvoering zijn de meldkamer, de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) en de gemeentelijke processen (Oranje Kolom) alsmede ons netwerk van (vitale) partners onontbeerlijk.

2.3.1. Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

In de post corona periode verscheen een nieuwe crisis aan de horizon, met de oorlog in Oekraïne. In een vroeg stadium, rond carnaval, werd er vanuit crisisbeheersing een planningsstaf opgestart, met als doel scenariodenken. In de planningsstaf zijn de vier disciplines, GHOR, Bevolkingszorg, Brandweer en Crisisbeheersing, aangesloten evenals defensie. De planningsstaf richt zich vooral op alle aan Oekraïne gerelateerde thema's, zoals maatschappelijke onrust en uitval van belangrijke wegennetwerken.

Visie op crisisbeheersing
De coronapandemie, de branden op de Meinweg en in de Peel, het hoogwater in de Maas en Roer en de oorlog in Oekraïne. Wie door zijn oogharen naar deze crisissen kijkt, ziet onderliggende zaken als klimaatverandering, energietransitie en biodiversiteit. Allemaal voorbeelden van problemen waarvan de effecten in de regio merkbaar zijn. Daarnaast zijn er steeds meer uitdagingen die door de landelijke overheid overgedragen worden aan gemeenten. De maatschappij wordt steeds ingewikkelder en komt meer in beweging. Mensen laten zich horen en hebben niet altijd even veel vertrouwen in de overheid.

Om al die redenen en om goed voorbereid te zijn op rampen en crisissen deed een aantal burgemeesters samen met enkele collega's van de afdeling crisisbeheersing en directieleden een toekomstverkenning. Ze namen een kijkje in de toekomst. Het doel is om een duidelijk beeld te krijgen van hoe crisisbeheersing zich moet ontwikkelen in de komende tien jaar.

Belangrijke onderdelen van de toekomstvisie zijn:
- Informatie. Hoe krijgen en gebruiken we de beschikbare informatie, hoe kunnen we de informatie beter maken en deze daarna delen met de juiste partijen?
- Hoe worden we een organisatie die in staat is om, in goed contact met de inwoners, de gevolgen van crisissen nog meer te beperken. De rol van de inwoners wordt steeds belangrijker. We noemen dit 'crisisburgerschap'. Hoe kunnen we weerbaarheid, voor jezelf opkomen, en samenredzaamheid, elkaar helpen, bevorderen? Om in crisissituaties zo goed mogelijk te helpen, is een vertrouwensrelatie noodzakelijk.

- Het laatste grote thema uit de visie gaat over de grenzen van crisisbeheersing. Crisisbeheersing mag niet leiden onder administratieve grenzen. Tegelijkertijd zijn er wel degelijk grenzen aan het beheersen van crisissen. Het maken van scherpe keuzes over welke crisissen moet leiden tot voorbereidingen vanuit de veiligheidsregio is wellicht de grootste uitdaging.

Informatiegestuurd werken
De afgelopen jaren zijn we intensief bezig geweest met het vormgeven en innoveren van informatiegestuurde veiligheid, het meer richten van ons werk op actuele veiligheidsinformatie uit onze omgeving. Daarbij gaat het al gauw over nieuwe technologieën en tools en de mogelijkheden die dat biedt. Maar informatiegestuurde veiligheid gaat misschien nog wel het meest over mensen; over een andere manier van denken, en over een andere manier van werken.

Afgelopen jaar hebben we vooral gekeken naar hoe we veiligheidsinformatie beter kunnen gebruiken in ons dagelijks werk en welke informatie we nog toe kunnen voegen. Crisisbeheersing volgt voortdurend de ontwikkelingen in onze regio waarbij afgelopen jaar extra ingezet is op het toevoegen van relevante informatie in relatie tot gezondheid en continuïteit van zorg. Al deze informatie is opgenomen in het Veiligheidsbeeld dat gedeeld wordt met een brede groep mensen binnen onze veiligheidsregio, en steeds meer ook met partners zoals politie en de geneeskundige keten. We leggen het beeld uit, zetten de onderwerpen in volgorde van belangrijkheid en bepalen welke onderwerpen nader onderzocht moeten worden of actie verdienen.

Samenwerking en verbinding
De GHOR heeft intensief samengewerkt met zowel de ketenpartners (via het ROAZ en/of NAZL) als de collega's van de GHOR Zuid-Limburg en dat heeft geresulteerd in intensievere samenwerking en concreet
a) het project netcentrisch werken en informatiemanagement witte keten en
b) het Samenwerkingsplatform Zorgpartners Limburg waarbinnen actief informatie wordt gedeeld met zowel de geneeskundige ketenpartners als de collega's van Zuid-Limburg.

Tevens hebben we in 2022 de stap gemaakt naar één gezamenlijke app voor alle crisisfunctionarissen. In deze app staan alle actuele plannen, werkinstructies en operationele informatie.

Indicatoren	**Realisatie**
Evenementenadvisering	
Op alle adviesaanvragen (ongeveer 325 per jaar) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverschaffing van de aanvrager.	377 adviesaanvragen vergunning evenementen
Operationele voorbereiding	
Tenminste 90% van multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.	93%

Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken vastgelegd op netwerkkaarten.	Met alle buurregio's zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en vastgelegd op een Multidisciplinaire Informatiekaart
MOTO-aanbod (multi-opleiden-trainen-oefenen) dat voorziet in tenminste 2 oefenmomenten per functionaris per jaar. Deze oefenmomenten worden conform planning gerealiseerd.	Gerealiseerd
(M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.	Gerealiseerd
De operationele gereedheid van GHOR-functionarissen is actueel en inzichtelijk.	Gerealiseerd
De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.	De samenwerking met relevante ketenpartners is post corona opnieuw vormgegeven o.a. door een actualisatie van lopende convenanten. De gesprekken hierover geven inzicht in de mate van voorbereid zijn van de keten (partners) op huidige en toekomstige crises.
Incidentbestrijding	
Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd begonnen met hun werkzaamheden.	Gerealiseerd
Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd met het eerste overleg.	Gerealiseerd

2.3.2 Gemeentelijke processen

Gemeenten spelen een essentiële rol binnen de crisisbeheersing. De gemeenten voeren een groot aantal processen met betrekking tot bevolkingszorg uit, zoals het opvangen en verzorgen van evacués, het informeren van de inwoners, het voorzien in primaire levensbehoeften zoals water en huisvesting en het registreren van slachtoffers en schade. Om deze processen goed te kunnen uitvoeren kunnen ongeveer 300 functionarissen, veelal medewerkers van de aan de veiligheidsregio verbonden (gemeentelijke) organisaties, worden ingezet. Binnen de veiligheidsregio functioneert het team Oranje Kolom als liaison tussen gemeenten en veiligheidsregio.

Vakbekwaamheid

De functionarissen zullen voldoende geëquipeerd moeten zijn met de juiste kennis en vaardigheden voor hun mogelijke inzet tijdens een crisissituatie. In 2022 zijn voor alle functionarissen mono als multi opleidingen en trainingen georganiseerd. Hierbij is de mono-opleidingsgraad grotendeels behaald. Daarnaast zijn veel functionarissen operationeel ingezet in 2022.

Opvang ontheemden

Het kabinet gaf op 8 maart opdracht voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen aan de voorzitters veiligheidsregio. Door de grote instroom en een stroppende doorstroom van ontheemden een enorme uitdaging. Op 28 maart geeft het kabinet een aanvullende opdracht voor de opvang van een andere groep ontheemden aan de veiligheidsregio's. Het (project)team dat was gevormd voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne ging nu ook over de opvang van asielzoekers en statushouders. Dit team coördineert regionaal de plaatsing in overleg met het Landelijk Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding en is continue samen met onze gemeenten steeds op zoek naar nieuwe opvanglocaties voor alle groepen. Tot op de dag van vandaag is het team operationeel. Voor de doelgroep asielzoekers wordt sinds eind 2022 gewerkt onder regie van de provincie aan een transitieplan voor de overdracht van opvanglocaties naar het COA.

Indicatoren	**Realisatie**
Operationele voorbereiding	
· Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.	97%
· Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.	99%
· Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.	100%
Incidentbestrijding	
· In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.	Conform norm

2.3.3 Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Crisisbeheersing bedraagt € 4,45 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 8,54 per inwoner.

Totaal Programma Crisisbeheersing

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	5.177	5.347	€ 10,25
Totaal baten	5.038	5.271	€ 10,10
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-139**	**-76**	**-€ 0,15**
Toevoegingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	139	49	€ 0,09
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-27**	**-€ 0,05**
Lasten Corona		0	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**-0**	**-27**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.4 Bedrijfsvoering/Overhead

2.4.1. Wat willen we bereiken

Het programma bedrijfsvoering is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.
Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan de deugdelijke besturing van de organisatie door bestuur, directie en management en het toezicht dat daarop plaatsvindt;
- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- Functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering − met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy − actief wordt opgepakt;
- Duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- Diversiteit en inclusie: iedereen is welkom om bij ons te komen werken en iedere collega doet er toe;
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

Het managementteam van de VRLN heeft zichzelf ten doel gesteld de generieke overhead van de VRLN te beperken tot 15% van de totale personele capaciteit. Aan het einde van 2022 is het aantal fte's in de bedrijfsvoering groot 79 fte's op een totaal van 531 fte's. Daarmee is doelstelling gerealiseerd.
Het streven blijft rondom hoogwaardige specialistische vraagstukken de samenwerking te zoeken met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen, de veiligheidsregio's en GGD'en.

2.4.2. Wat hebben we gedaan

In 2019 heeft Berenschot de overheadkosten van VRLN vergeleken met 12 andere veiligheidsregio's. Uit deze benchmark is gebleken dat de overheadkosten van VRLN aansluiten bij het gemiddeld niveau in de sector, met uitzondering van de kosten voor huisvesting die relatief hoog liggen.
Het bestuur heeft daarop opdracht gegeven tot een strategische huisvestingsverkenning, gericht op het reduceren van de huisvestingskosten. In 2022 is het strategisch huisvestingsplan door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

In het perspectief van de 2030 is vergrijzing in de organisatie en krapte op de arbeidsmarkt een grote uitdaging in de bedrijfsvoering. In 2022 is het strategisch personeelsbeleid gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. De ambities zijn:

- interne en externe arbeidsmarkt gericht benaderen;
- de bij een veranderende tijd passende competenties ontwikkelen en
- de noodzakelijke wendbaarheid de organisatie vergroten.

In 2022 zijn de contacten met universiteiten en hogescholen verder geïntensiveerd. We slagen er in steeds meer studenten te interesseren voor stages of een werkkring binnen de VRLN.
Informatieveiligheid krijgt in tijden van internationale spanningen een steeds groter gewicht. We streven er naar vanaf 2024 te voldoen aan NEN7510 normering en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) richtlijnen.

In de bedrijfsvoering wordt actief de samenwerking gezocht met gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, veiligheidsregio's en GGD'en. Dit gebeurt in toenemende mate. Een voorbeeld is de inkoop: dat gebeurt vrijwel altijd in gezamenlijkheid met partners..
Vanaf 2022 worden de taken op het gebied van verzekeringen overgedragen naar de landelijke door de veiligheidsregio's bestuurde stichting Risicobeer.
In 2022 is tevens een start gemaakt met een haalbaarheidsonderzoek naar de samenwerking met ICT Noord- en Midden-Limburg. In 2023 vindt onderzoek plaats naar de haalbaarheid van uitbesteding van de salarisadministratie.

Wet Open Overheid
VRLN streeft er naar zo veel mogelijk informatie openbaar te maken. Via onze website: vrln.nl, officiële bekendmakingen: officielebekendmakingen.nl, lokale regelgeving:overheid.nl., Twitter: @vrln, Facebook: @vrln en linkedIn:@vrln.
In 2023 voeren we een onderzoek uit naar de mate waarin de ontsluiting van informatie verbeterd kan worden en welke faciliteiten we aanvullend moeten inrichten om de openbaarheid te vergroten.

2.4.3. Wat heeft het gekost?
De gemeentelijke bijdrage voor de Overhead ten bedrage van € 12,66 miljoen, omgerekend een bedrag van € 24,27 per inwoner, wordt verdeeld over de drie inhoudelijke programma's.

Totaal Overhead

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	14.116	17.442	€ 33,43
Totaal baten	14.116	15.660	€ 30,02
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-0**	**-1.782**	**-€ 3,42**
Toevoegingen aan reserves	75	75	€ 0,14
Onttrekkingen aan reserves	75	2.111	€ 4,05
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**254**	**€ 0,49**
Lasten Corona		849	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**-0**	**-595**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

In bovenstaande realisatiecijfer 2022 zijn specifieke lasten verwerkt en dat vertekent het beeld sterk. Zie toelichting op paragraaf 6.3.4.

2.5 Risk Factory

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen het realistisch educatiecentrum Risk Factory, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levensechte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om, als het er echt op aankomt, de juiste beslissingen te nemen.

Doelgroepen
Naast basisschoolleerlingen groep 8 bereikt de Risk Factory inmiddels ook senioren. KBO Limburg is daarbij een belangrijke partner, maar inmiddels weten senioren via diverse organisaties de Risk Factory te vinden voor een bezoek. In de businesscase van 2018 is daarnaast gesproken over de doelgroepen: voortgezet Onderwijs, statushouders, arbeidsmigranten en mensen met een licht verstandelijke beperking. Over de activiteiten richting deze doelgroepen moeten nog keuzes worden gemaakt.

Breed verspreiden van kennis, opgedane ervaringen en (nieuwe) inzichten
Door evaluaties bij de doelgroepen en inhoudelijke inbreng van partners wordt de aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep én bij maatschappelijke ontwikkelingen geborgd. Dit heeft, naast doorontwikkeling van bestaande scenario's, geleid tot ontwikkeling van nieuwe scenario's. :

Blijvende afstemming met Zuid-Limburg
Vanaf het allereerste moment is het streven Zuid-Limburg te betrekken bij de ontwikkeling van de Risk Factory in Limburg. Er zijn diverse contactmomenten geweest, zowel met bestuurders als met ambtenaren. Er begint zich bestuurlijke interesse af te tekenen. We hopen dat dat leidt tot het gezamenlijk doorontwikkelen van de Risk Factory in Limburg.

Potentiële nieuwe Risk Factories
Midden- en West-Brabant heeft vanaf maart 2022 een Risk Factory. In Amsterdam-Amstelland en Zuid-Holland-Zuid zijn ze vergevorderd met de businesscase in opdracht van hun bestuur. Zes veiligheidsregio's hebben interesse, maar nog geen bestuurlijke opdracht. De komst van meerdere Risk Factories is positief, zo kan er samen ontwikkeld worden en is het aansluiten van landelijke partners makkelijker. Een landelijke vereniging is in oprichting.

Governance
De Risk Factory is voor een periode van 5 jaar (tot medio 2024) als projectorganisatie ondergebracht binnen de juridische context van de gemeenschappelijke regeling VRLN. Er is een onderzoek gestart naar de voor- en nadelen van een andere inrichting van de governance. Centraal daarbij staat het verbreden van de (bestuurlijke) betrokkenheid van de publieke en private partners die samenwerken aan het realiseren van de doelstellingen van de Risk Factory. Tevens is het streven de financiële basis onder de Risk Factory te verbreden.

2.6 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie, zijnde € 23.452. In verband met de aanpassing van het renteomslag percentage is dit bedrag lager dan begroot en ook lager dan voorgaande jaren. De aanpassing van het renteomslag percentage is financieel technisch en heeft geen invloed op het resultaat en op de balans.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat een algemene reserve van maximaal 2% van het begrotingstotaal volstaat mits onderbouwd met een inventarisatie van risico's.
Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. Aan het einde van 2022 is de algemene reserve € 533k groot. Ook de reserve transformatie meldkamer (€ 1.027k), de reserve Natuurbrandbestrijding (€ 230k) en de reserve Informatieveiligheid (€ 179k) zijn in deze jaarrekening onder het weerstandvermogen geschaard. Uitgaande van een algemene reserve van € 533k en vrij beschikbare reserves van € 1.436k is het weerstandsvermogen € 1.969k.

Het weerstandsvermogen is niet hoog genoeg voor het opvangen van alle potentiële risico's.

3.1.1. Risico's

In het kader van risicomanagement vragen wij aandacht voor een aantal concrete risico's.

Coronapandemie
De kosten van de bestrijding van de coronapandemie van de GGD en de veiligheidsregio worden vergoed door het Rijk. De afrekening over 2022 is nog niet definitief vastgesteld door VWS.
In het kader van de coronabestrijding zijn externe partijen ingehuurd. De kans bestaat dat overeenkomsten na het officiële einde van de pandemie nog enige tijd doorlopen. Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat ook deze kosten in beginsel voor vergoeding in aanmerking komen. Deze afspraak behoeft op landelijk niveau aanscherping.

Cyberincident 2022
Op 9 januari 2022 heeft een hack op de systemen van de VRLN plaatsgevonden. De gevolgen voor de operatie bleven gelukkig beperkt en er zijn geen privacygevoelige gegevens ontvreemd. Er is wel financiële schade omdat externe expertise is ingezet van het CERT team (Computer Emergency Response Team Zorg), leverancier Insign, advocaat en forensisch onderzoek. Medio 2022 heeft er meerdere keren (juridische) correspondentie plaatsgevonden, waarbij de VRLN de leverancier Insign aansprakelijk stelt. Bij het opmaken van de jaarrekening vinden gesprekken over een schikkingsvoorstel plaats.

Datalek Covid-19
Begin 2021 werd bekend dat landelijk GGD-medewerkers hebben gehandeld in privégegevens van mensen die zich hebben laten testen op Covid-19. Stichting ICAM heeft nu 35 overheidsinstanties, waaronder GGD'en en veiligheidsregio's, gedagvaard vanwege dit datalek. Stichting ICAM eist namens de gedupeerden een schadevergoeding. VRLN wordt, net als de meeste GGD'en, juridisch bijgestaan door een door de verzekeraar ingeschakelde advocaat.
Voor onze regio is bekend dat er 26 gedupeerden zijn. Hiervan hebben er 22 gebruik gemaakt van het aanbod van GGD GHOR Nederland als tegemoetkoming van de geleden schade. Zij hebben hiermee finale kwijting verleend. Met 1 van de betrokkenen is er na herhaalde pogingen geen contact mogelijk

geweest en 3 gedupeerden hadden geen interesse in de tegemoetkoming. Wellicht zetten deze 3 gedupeerden hun claim door via ICAM.

Informatieveiligheid
Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. De VRLN heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. De komende jaren worden er aanvullend diverse maatregelen ondernomen, zoals het implementeren van de BIO. De BIO geldt als basisnormenkader voor de overheid op informatiebeveiliging. De VRLN wil de maatregelen binnen twee jaar volledig implementeren. Daarnaast wil de VRLN samenwerken met andere veiligheidsregio's en GGD'en om de kwetsbaarheid van onze organisatie te verminderen. De VRLN zou graag zien dat software voor cruciale processen op een landelijke infrastructuur draait in plaats van dat veiligheidsregio's en GGD'en hier eigenstandig in opereren. Tot slot is de VRLN van mening dat op landelijk niveau een Security Operation Center moet worden ingericht om individuele veiligheidsregio's en GGD'en bij te staan in het monitoren van dreigingen en de kwalificatie van incidenten. Hoog specialistische kennis moet worden ingezet als cyberincident onverhoopt optreedt. De gevolgschade van een cyberincident is niet te kwantificeren.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers
In Nederland bestaat een hybride stelsel van beroeps- en vrijwillige brandweermensen. De Europese Deeltijdrichtlijn dreigt de vrijwilligheid onder druk te zetten. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dat vrijwilligheid echt vrijwillig moet zijn en dat sluit niet aan bij kazernering van vrijwilligers. Daarnaast moet een onderscheid worden gemaakt in het takenpakket tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen. VRLN kiest er voor hoog specialistisch taken te beleggen bij beroepsbrandweermensen. Door materiële voorzieningen te verminderen is financiële ruimte gevonden om de beroepscapaciteit uit te breiden.
Er zijn met het Rijk nog geen afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten die voortvloeien uit de stelselwijziging. Een extern bureau heeft uitgerekend dat deze wijziging in onze regio € 1,2 miljoen kosten met zich meebrengt. De bestuurlijke lijn is dat wijzigingen als gevolg Europese wetgeving door het Rijk moeten worden vergoed.

Krappe arbeidsmarkt
De krappere arbeidsmarkt maakt het moeilijk medewerkers te vinden. Het risico bestaat dat de bezetting niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Uit een inventarisatie blijkt dat met name de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen krap is. Het personeelsplan 2022-2030 is in juli 2022 aan het bestuur voorgelegd en in het voorjaar van 2023 komt een actieplan terug op de bestuurlijke tafel.

Ondernemersrisico
De VRLN voert een aantal diensten tegen een kostprijs dekkend tarief uit. Er bestaan onzekerheden ten aanzien van aanvullende inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen.

In 2021 was als gevolg van de coronapandemie sprake van een forse omzetderving bij reizigersvaccinaties, het verlies (omzet minus kosten) is bij VWS gedeclareerd. In 2022 is de omzet weer toegenomen, maar deze activiteit was nog steeds verliesgevend voor een bedrag ter grootte van € 41.000 zonder toerekening van overheadkosten.

Verlofstuwmeer
De coronabestrijding en de coronamaatregelen hebben bij de VRLN geleid tot een forse sprongsgewijze toename van het meer-uren en verlofsaldo. Het weer wegwerken van deze uren zal een aantal jaren in beslag nemen. Medewerkers waarbij het einde van het arbeidzame leven nabij is, slagen daar niet meer in. Het op grote schaal inzetten van verlof voor de pensioendatum/flo-datum heeft gevolgen voor de continuïteit van de organisatie. Er ontstaan dubbele kosten als de medewerker vertrekt met opname van verlof, maar nog wel op de loonlijst staat. Daarnaast moet in roosterfuncties vervanging van de medewerker plaatsvinden.

Pensioen medewerkers Zorggroep
Op 1 januari 2012 is de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarige overgedragen van de Zorggroep naar VRLN. Met de overgang van de medewerkers van de Zorggroep naar VRLN is het deelnemerschap van de collega's overgekomen van de Zorggroep bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW) beëindigd. Op basis van artikel 18 lid 4 van het sociaal plan garandeert VRLN dat het voorwaardelijk pensioen na overdracht van pensioenrechten naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) bij dat pensioenfonds ten minste gelijk is aan dat bij het PfZW. In 2020 heeft het ABP de voorwaardelijke pensioenrechten opgenomen. Voor de reguliere pensioenrechten moet collectieve waardeoverdracht plaatsvinden. De VRLN heeft het ABP in 2012 verzocht mee te werken aan die overdracht. In 2022 heeft het ABP het traject opgestart omdat het voor die tijd niet mogelijk was. Uit artikel 4 van het sociaal plan blijkt dat geen netto pensioengarantie voor medewerkers is afgesproken en dat betekent dat de VRLN in beginsel niet bij gaat betalen voor de inkoop van het pensioen.

Huisvesting brandweer
De nieuwbouw van kazernes pakt duurder uit dan geraamd. Los van generieke inflatie leiden de ontwikkelingen op de bouwmarkt tot hoge bouwkosten. Vooralsnog biedt het besparingspotentieel in het strategisch huisvestingsplan ruimte voor het opvangen van meerkosten.

3.1.2. Financiële kengetallen

Netto schuldquote
Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat

wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteit
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling.
De VRLN is in staat aan haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2022 op -1,8%. Dit betekent dat met incidenteel geld structurele lasten zijn afgedekt.

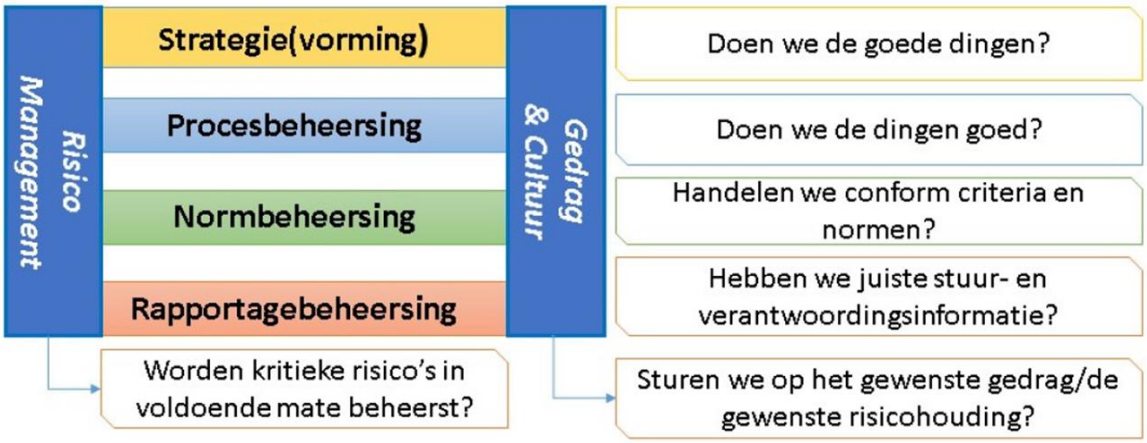
Financiële kengetallen (exclusief Corona) *(in percentages)*

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	57,8%	67,1%	48,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	57,8%	67,1%	48,8%
Solvabiliteitsratio	11,6%	10,0%	10,5%
Structurele exploitatieruimte	-0,4%	-0,1%	-1,8%

3.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf: In Control Statement

In deze jaarverantwoording geeft de directeur voor het jaar 2022 een In Control Statement (ICS) af. De VRLN hanteert de werkdefinitie dat een ICS een verantwoording is van de bestuurder om aan te geven wat de mate van interne beheersing is in relatie tot de realisatie van (organisatie) doelstellingen. Met een ICS geeft de directeur antwoord op de vraag in hoeverre het management voldoende grip heeft op de processen die leiden tot het realiseren van (strategische) doelstellingen. De ICS tekst is tot stand gekomen door het gebruik van een speciaal voor de politie ontwikkelde methodiek maar in onze ogen ook bruikbaar voor de veiligheidsregio en de GGD. Het referentiemodel sluit aan bij de algemene benaming van volwassenheidniveaus voor interne beheersing zijnde: initieel, handelingsbewust, gedefinieerd, beheerst en geoptimaliseerd.
De verklaring is een kwalitatieve weergave van de mate van beheersing in het geconstateerde volwassenheidsniveau.

De directeur verklaart dat de beheersing van de bedrijfsvoering van de veiligheidsregio in 2022 zich bevindt in het volwassenheidsniveau “handelingsbewust”. De reikwijdte van deze verklaring betreft de organisatie als geheel. De bevindingen over de mate van interne beheersing zijn afgezet tegen het ontwikkelde referentiemodel voor de vereisten van een management control systeem. Het referentiemodel kent zes aspecten: strategie, procesbeheersing, normbeheersing, rapportagebeheersing, risicomanagement en cultuur.

De gewenste ontwikkeling op de afzonderlijke aspecten laat zich op hoofdlijnen en in kwalitatieve termen als volgt schetsen:

- *Strategie*: In 2021 en 2022 zijn toekomstvisies naar 2030 voor brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid door het bestuur vastgesteld. De beleidslijn en de uitvoeringsopdracht liggen daarmee voor twee gemeentelijke collegeperiodes vast.
- *Procesbeheersing*: Het merendeel van de operationele werkprocessen zijn vormgegeven aan de hand van professionele standaards en protocollen. De borging van de vakbekwaamheid richt zich daar op. De inspectiediensten toetsen de uitvoering. Bij de GGD vindt procesoptimalisatie door continue verbeterteams plaats aan de hand van de Lean verbetermethodologie. Bij de brandweer en crisisbeheersing worden medewerker opgeleid in deze methode.
  De processen in de bedrijfsvoering zijn op verschillende abstractieniveaus beschreven; veelal globaal en soms gedetailleerd. De verdere standaardisering en digitalisering van bedrijfsvoeringprocessen moet de interne beheersing versterken.
- *Normbeheersing*: Voor operationele processen gelden de extern opgelegde normen en daarover wordt verantwoording richting de toezichthouders afgelegd. De kwaliteit van de uitvoering is niet altijd in normen te vatten. De VRLN streeft er naar de kwalitatieve aspecten van de uitvoering zichtbaar te maken. In- en externe evaluaties dragen daar aan bij en de leerpunten stimuleren de doorontwikkeling van de organisatie.
  De GGD is HKZ gecertificeerd.
  In de bedrijfsvoering zijn externe normen vertaald naar interne spelregels en richtlijnen. Ook hier moet de kwaliteit toetsbaar zijn. Het instrument van interne audits bevindt zich nog in de kinderschoenen. In 2022 is met behulp van KPMG een audit naar informatieveiligheid uitgevoerd. Er is geen fraude door eigen medewerkers geconstateerd.
- *Rapportagebeheersing*: De P&C cyclus is ontwikkeld, geïmplementeerd en wordt nageleefd. De P&C cyclus wordt -naast financiële verantwoording- in toenemende mate ook ingezet voor de

beleidsinhoudelijke verantwoording. De belangrijkste financiële uitdagingen voor de periode 2030 zijn stijgende personeelslasten door krapte op de arbeidsmarkt en stijgende kapitaallasten.
De VRLN wil een informatie-gestuurde organisatie zijn en ontwikkelt in samenspraak met andere veiligheidsregio's en GGD'en stuurinstrumenten.

- *Risicomanagement*: Het kader voor risicomanagement ligt vast. Het risicobewustzijn in de organisatie is groot. Risicomanagement maakt echter nog niet altijd onderdeel uit van de besluitvormingsprocessen.
  In de bedrijfsvoering komt informatieveiligheid als belangrijkste risico naar boven. Daar moeten nog grote stappen worden gezet.
- *Cultuur* die in lijn is met de kernwaarden van de organisatie wordt zichtbaar in de vorm van gedrag. Op het stimuleren van gewenst gedrag wordt via managementontwikkeling en teamvorming geïnvesteerd. Er vinden interventies plaats op ongewenst gedrag.
  In 2022 heeft een medewerkersbetrokkenheid onderzoek plaatsgehad naar veiligheid en gelijkwaardigheid.

Rechtmatigheidsverklaring

Met ingang van verslagjaar 2023 zal het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverklaring afgeven. In 2023 worden de randvoorwaarden voor het afgeven van de verklaring ingevuld. Aan het Algemeen Bestuur worden in 2023 besluiten voorgelegd:

- Vaststellen grens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen. Voorstel: 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves;
- Vaststellen aangepaste financiële verordeningen opdat de verordeningen aansluiten op de vereisten voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Over 2022 geeft de accountant een rechtmatigheidsverklaring af. Het Dagelijks Bestuur heeft de accountant gevraagd in de beoordeling van de inkooprechtmatigheid een onderscheid te maken tussen reguliere kosten en kosten ter bestrijding van de COVID-19 pandemie.

3.3 Overzicht bezetting

Omvang personeel

	31-12-2021		31-12-2022	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	619		636	
Fte	512		531	
Fulltime	292	47,2	299	47,0
Parttime	327	52,8	337	53,0
Vrijwilligers (brandweer)	789		822	

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen, vervoermiddelen (brandweervoertuigen) en ander brandweermaterieel.

a. Het beleidskader
Het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is in 2016 geactualiseerd. Het bestuur heeft in 2016 de financiële verordening en de afschrijvingstermijnen opnieuw vastgesteld.

b. Materieel
Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.
In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. Op dit moment worden ingewikkelde branden (denk aan zeer grote brandcompartimenten) bestreden met middelen die geschikt zijn voor reguliere gebouwbranden maar niet voor brandcompartimenten tot wel 25.000 m^2. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen. Ook wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt waarschijnlijk het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

c. Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties
Met ingang van 2017 zijn de exploitatielasten integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. De lasten van groot onderhoud worden in rekening gebracht bij de gemeenten en het onderhoud wordt in opdracht van de gemeenten door de gemeente of de VRLN uitgevoerd.
Jaarlijks wordt in samenspraak een onderhoudsprogramma opgesteld.

d. De financiële consequenties
Voor gebouwen in eigendom van VRLN en de gehuurde brandweerkazernes zijn Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Het gaat hierbij om 11 gebouwen in eigendom (3 kantoorgebouwen en 8 kazernes) en 22 kazernes met een huurcontract. In juli 2021 is het MJOP door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarbij te tevens bepaald dat de besparing uit het strategisch huisvestingsplan wordt ingezet voor het opvangen van de stijging van de kosten van het onderhoud. Aan het einde van 2022 heeft de voorziening voor groot onderhoud een omvang van € 2.422.000.

De veiligheidsregio heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegsew eg 42	Venlo
Oude brandw eerkazerne Venlo	Nijmeegsew eg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandw eerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandw eerkazerne Gennep	Paesplasw es	Gennep
Brandw eerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandw eerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandw eerkazerne Nederw eert	Smisserstraat	Nederw eert
Brandw eerkazerne Stramproy	Bergerothw eg	Stramproy
Brandw eerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandw eerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2022 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing over 2022.

3.6 Financiering

Het beleid van de veiligheidsregio inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Dagelijks Bestuur heeft het treasurystatuut op 11 maart 2022 opnieuw vastgesteld.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)
De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)
Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vlottende schuld voor het jaar 2022.

Berekening kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2022)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	3.000	0	0	667
2. Vlottende middelen	153	381	544	504
3. Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1-2)	2.847	-381	-544	162
(4) Gemiddelde van (3)	2.847	-381	-544	162
4. Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	8.357	8.357	8.357	8.357
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	5.510	8.738	8.901	8.195
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningtotaal 2022	101.916	101.916	101.916	101.916
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8) kasgeldlimiet 2022	8.357	8.357	8.357	8.357

In 2022 is op het einde van het boekjaar voldaan aan de norm voor de kasgeldlimiet (plafond voor korte financiering < 1 jaar) op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido).

Renterisiconorm (vaste schuld)

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vaste schuld.

Renterisiconorm

(bedragen in duizenden euro's)

	2022
omvang begroting	*71.430*
1 renteherzieningen	0
2 aflossingen	7.717
3 renterisico (1)+(2)	7.717
(4) renterisiconorm	14.286
(5a)= (4>3) ruimte onder renterisiconorm	6.569
(5b)= (3>4) overschrijding van de renterisiconorm	
Berekening renterisiconorm (4)	
(4a) begrotingstotaal jaar t	71.430
(4b percentage regeling	20 %
(4)=(4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar T	14.286

De renterisiconorm is het bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal van 2022. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. Dit is niet het geval.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

De bestaande vaste geldleningen in combinatie met kortlopende geldleningen, reserves en voorzieningen en het betalingsritme van de gemeenten zijn voldoende gebleken om de lopende uitgaven inclusief investeringen te bekostigen.

Rentekosten en renteopbrengsten

In 2022 zijn de volgende rentekosten en renteopbrengsten gerealiseerd:

Rentekosten	
Rente vaste geldleningen	€ 264.138
Rente eigen financieringsmiddelen	€ 17.270
Rente kortlopende geldleningen/rekening courant	€ 3.315
Renteopbrengsten:	
Rente rekening-courant/spaarrekeningen	€ 3.100

3.7 Verbonden partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

Deel C Jaarrekening

4 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2022 *(bedragen in duizenden euro's)*

ACTIVA		31 december 2022		31 december 2021
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		**0**		**0**
Materiële vaste activa		**46.913**		**49.711**
- Investeringen met een economisch nut	46.913		49.711	
Financiële vaste activa		**0**		**0**
TOTAAL VASTE ACTIVA		**46.913**		**49.711**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**31**		**31**
- Gereed product en handelsgoederen	31		31	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**6.066**		**4.973**
- Vorderingen op openbare lichamen	2.388		392	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijdkorter dan een jaar	3.552		4.435	
- Overige vorderingen	126		146	
Liquide middelen		**542**		**481**
- Kassaldi	6		10	
- Banksaldi	536		471	
Overlopende activa		**5.432**		**11.199**
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0		0	
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.432		11.199	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**12.071**		**16.684**
TOTAAL ACTIVA		**58.984**		**66.395**

Balans per 31 december 2022 *(bedragen in duizenden euro's)*

PASSIVA		31 december 2022		31 december 2021
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**6.551**		**7.683**
- Algemene reserve	533		533	
- Bestemmingsreserves	5.052		6.741	
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965		409	
Voorzieningen		**3.747**		**722**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0		0	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	3.747		722	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	0		0	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer		**29.046**		**36.763**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.046		36.763	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**39.343**		**45.167**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**4.412**		**1.257**
- Kasgeldleningen	2.000		0	
- Banksaldi	0		0	
- Overige schulden	2.412		1.257	
Overlopende passiva		**15.228**		**19.971**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	13.070		18.745	
- De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	4		4	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.154		1.222	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**19.640**		**21.228**
TOTAAL PASSIVA		**58.984**		**66.395**

5 Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2022

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	65.074	18.188	19.513	46.144
Brandweerzorg	32.432	32.361	32.624	32.134
Crisisbeheersing	5.053	4.889	5.177	5.347
Overhead	17.791	15.234	14.116	18.292
Totaal lasten	**120.350**	**70.672**	**71.430**	**101.916**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	52.529	4.408	4.451	32.354
Brandweerzorg overig	6.303	5.442	5.535	5.626
Crisisbeheersing	736	558	586	818
Overhead overig	3.011	1.214	1.456	3.000
Totaal baten programma's	**62.579**	**11.621**	**12.028**	**41.798**
Baten gemeentelijke bijdragen				
Publieke Gezondheid	14.053	13.493	14.849	14.849
Brandweerzorg	26.242	26.861	27.024	27.024
Crisisbeheersing	4.304	4.372	4.453	4.453
Overhead	13.315	14.108	12.660	12.660
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**57.914**	**58.834**	**58.986**	**58.986**
Totaal baten	**120.493**	**70.456**	**71.014**	**100.784**
Saldo (excl. mutaties reserves)				
Publieke Gezondheid	1.508	-288	-213	1.058
Brandweerzorg	113	-57	-65	517
Crisisbeheersing	-12	40	-139	-76
Overhead	-1.466	88	-0	-2.631
Totaal programma's	**143**	**-216**	**-417**	**-1.132**
Saldo van baten en lasten	**143**	**-216**	**-417**	**-1.132**
Toevoegingen aan reserves	950	486	77	77
Onttrekkingen aan reserves	1.216	702	494	2.175
Gerealiseerde resultaat	**409**	**0**	**0**	**965**

6 Toelichtingen

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De veiligheidsregio dient als gemeenschappelijke regeling te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften zoals deze ook voor gemeenten gelden. Deze voorschriften zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De waarderingsgrondslagen zijn bepaald aan de hand van het BBV dan wel aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer aanvaarde normen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

6.1.1. Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.
Voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

6.1.2. Vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met eventuele bijdragen van derden, onttrekkingen aan de reserves en/of voorzieningen en de afschrijvingen. De activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. Afschrijving van de activa (lineair of annuïtair (enkel bij de gebouwen Nijmeegseweg en Drie Decembersingel bij aanschaf in 2003/2004)) vindt plaats met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur. In voorkomende gevallen wordt de afschrijving aangepast aan de herziene verwachte gebruiksduur.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een

dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Het bestuur heeft in 2016 de afschrijvingstermijnen opnieuw vastgesteld. Deze termijnen worden gehanteerd voor nieuwe investeringen. De investeringen uit eerdere jaren worden afgeschreven op basis van de gebruiksduur die op het moment van de investering werd gehanteerd. De gehanteerde afschrijvingstermijnen per categorie zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	5 tot 44 jaar
Vervoermiddelen	5 tot 20 jaar
Machines, apparaten en installaties	3 tot 40 jaar
Overige materiële vaste activa	3 tot 30 jaar

6.1.3. Vlottende activa

- *Voorraden*

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de betaalde inkoopprijs.

- *Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar*

De vorderingen op openbare lichamen, rekening-courant verhouding met het Rijk en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk wordt een voorziening in mindering gebracht voor verwachte oninbaarheid.

- *Liquide middelen en overlopende posten*

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.1.4. Vaste passiva

- *Eigen vermogen*

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. Binnen de bestemmingsreserves is een onderscheid gemaakt tussen reserves met een specifiek bestedingsdoel en bestemmingsreserves die zijn gevormd ter dekking van eerder gedane investeringen.

- *Voorzieningen*

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet.

- Voorziening voor bovenmatig bovenwettelijk verlof

In de jaren 2020 en 2021 is het verlofsaldo bij de VRLN fors gestegen van 44.000 uren in 2019, naar 64.000 in 2020 en vervolgens naar 76.000 uren in 2021. In 2022 is het verlof weer iets terug gelopen naar 75.000 uren. Het effect van de coronacrisis op de Veiligheidsregio en de GGD vertaalt zich naar het verlofsaldo. Medewerkers die zijn ingezet in de bestrijding van de crisis maakten meer-uren. Het wegwerken van deze meer-uren verdringt het opnemen van het reguliere verlof. Dat reguliere wettelijke en bovenwettelijke verlof wordt vervolgens opgespaard. Daarnaast namen medewerkers in

2020 en 2021 door de coronamaatregelen minder verlof op. De komende jaren moet het verlof weer worden terug gebracht naar het reguliere niveau. Het management van de VRLN gaat daar gericht op sturen.
Voor de raming van het bovenmatig wettelijk verlof gaan we uit van een verlofsaldo ultimo 2022 zonder het effect van de coronabestrijding van 55.000 uren. Na aftrek van een geraamd aantal niet genoten wettelijk verlofuren ter grootte van 30% blijft 38.500 uren over aan bovenwettelijke verlof. We gaan er van uit dat maximaal 28.500 uren bovenmatig zijn. Dit aantal komt overeen met 60% van het feitelijk aantal bovenwettelijke uren ultimo 2022.

- *Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

6.1.5. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans

6.2.1. Vaste activa

Immateriële vaste activa

De veiligheidsregio kent geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

De veiligheidsregio kent slechts investeringen met een economisch nut. De investeringen met economisch nut worden, inclusief het verloop van de boekwaarde, als volgt onderverdeeld:

Verloopoverzicht materiële vaste activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.047	0	86	0	0	0	1.961
Bedrijfsgebouwen	27.374	47	0	1.266	0	0	26.155
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30	0	0	2	0	0	28
Vervoermiddelen	11.348	499	0	1.748	0	0	10.099
Machines, apparaten en installaties	1.626	39	0	424	0	0	1.242
Overige materiële vaste activa	7.286	1.314	0	1.172	0	0	7.428
Totaal	**49.711**	**1.899**	**86**	**4.612**	**0**	**0**	**46.913**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn:

(bedragen in duizenden euro's)

	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Mobiele dataterminals (MOI/MDT)	510	510
Mobiele Commando Unit (MCU)	363	363
Vervanging hoogwerker (Hilton 320 T)	241	241
Rookgeneratoren vakbekwaamheid	205	205
Waterongevallenwagen (WO) Weert	109	182
AED (voertuiggerelateerd en gebouwen)	90	90
Bepakking TS Panningen incl. LD slangen	78	78
Totaal	**1.596**	**1.669**

Financiële vaste activa

De veiligheidsregio heeft geen financiële vaste activa.

6.2.2. Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit de volgende categorie:

Voorraden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Gereed product en handelsgoederen	31	31
Totaal	**31**	**31**

Deze voorraden gereed product betreffen vaccins.

Uitzettingen kleiner dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	2.388	392
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	3.552	4.435
Overige vorderingen	126	146
Totaal	**6.066**	**4.973**

In 2022 is het niet noodzakelijk gebleken om een voorziening voor oninbare vorderingen in te stellen. De grotere posten bij de vordering op openbare lichamen bestaan uit de corona-declaraties over november en december 2022.

Voor de rekening-courantverhouding met het Rijk worden hieronder weergegeven het drempelbedrag voor het begrotingsjaar 2022 en voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Wet financiering decentrale overheden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	153	381	544	505
Drempelbedrag	1.429	1.429	1.429	1.429
Ruimte onder drempelbedrag	1.276	1.048	885	924
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Kassaldi	6	10
Banksaldi	536	471
Totaal	**542**	**481**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.432	11.199
Totaal	**5.432**	**11.199**

De grotere posten in het saldo overlopende activa zijn vooruitbetaalde kosten voor licenties en de eindafrekening COVID-19 over 2022.

6.2.3. Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen *(bedragen in duizenden euro's)*

250123

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Algemene reserve	533	533
Bestemmingsreserves	5.052	6.741
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965	409
Totaal	**6.551**	**7.683**

Het verloop in 2022 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2021	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2022
Algemene reserve	533	0	0	0	0	533
Algemene reserve	**533**	**0**	**0**	**0**	**0**	**533**
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten huisvesting Nijmeegsew eg, Venlo	240	11	0	0	28	223
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	90	4	0	0	13	80
Reserve kapitaallasten huisvesting Oranjelaan, Roermond	54	2	0	0	15	42
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	**384**	**17**	**0**	**0**	**56**	**345**
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transformatie meldkamer	1.089	0	63	0	0	1.027
Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)	138	0	0	0	0	138
Reserve assurantie eigen risico	600	60	0	0	0	660
Reserve taakherschikking en ouderportaal	372	0	0	0	0	372
Reserve inhalen w erk	350	0	0	0	0	350
Reserve uitgestelde transitie	90	0	0	0	0	90
Reserve onderhoud gebouw en in eigendom	2.056	0	2.056	0	0	0
Reservering Natuurbrandbestrijding	0	0	0	230	0	230
Reservering Informatieveiligheid	0	0	0	179	0	179
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandw eerzorg	1.663	0	0	0	0	1.663
Subtotaal overige bestemmingsreserves	**6.357**	**60**	**2.119**	**409**	**0**	**4.707**
Bestemmingsreserves	**6.741**	**77**	**2.119**	**409**	**56**	**5.052**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	409	965	0	-409	0	965
Gerealiseerd resultaat	**409**	**965**	**0**	**-409**	**0**	**965**
Totaal	**7.683**	**1.043**	**2.119**	**0**	**56**	**6.551**

Onder ‘bestemming resultaat’ staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder ‘afschrijvingen’ staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De aard en de reden van iedere reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die dit boekjaar hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve
De omvang van de algemene reserve is in 2022 ongewijzigd.
In de vergadering van 17 april 2015 heeft het Algemeen Bestuur de nota risicomanagement vastgesteld. Het niveau van de algemene reserve is later gemaximeerd tot € 1.250.000. Uitgaande van een algemene reserve van € 533.000 en vrij beschikbare reserves van € 1.436.000 is het weerstandsvermogen € 1.969.000.

Verloopoverzicht vermogenspositie *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand per 31 december 2022
Stand eigen vermogen per 31 december 2022	6.551
af: reserves niet vrij beschikbaar	-3.272
af: kapitaalreserves	-345
af: bedrag gereserveerd voor onderhoud gebouwen	0
Resultaat 2022 + weerstandsvermogen	**2.934**

Overzicht resultaat 2022 + weerstandsvermogen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand per 31 december 2022
Algemene reserve	533
Reserve transformatie meldkamer	1.027
Reservering Natuurbrandbestrijding	230
Reservering Informatieveiligheid	179
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965
Resultaat 2022 + weerstandsvermogen	**2.934**

Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg te Venlo
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Nijmeegseweg 42 te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel te Venlo
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Drie Decembersingel te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Oranjelaan Roermond
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Quadrivium aan de Oranjelaan in Roermond. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve transformatie meldkamer
Op 21 december 2012 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van een reserve ten behoeve van de schaalvergroting meldkamer brandweer. De meldkamer van Limburg-Noord is samengevoegd met de meldkamer van Zuid-Limburg en in 2016 heeft de verhuizing naar Maastricht plaatsgevonden. De bestemming van de reserve is in de jaarrekening 2021 verruimd. Ook de kosten van de transformatie van de informatievoorziening mogen ten laste van de reserve worden gebracht. Vanwege een incidenteel nadelig resultaat van de meldkamer in 2022, is € 63.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)
De reserve CMA is gevormd in het kader van de vereffening van resultaten op het specifiek ten laste van de centrumgemeente Venlo uitgevoerde CMA. Bij eventuele beëindiging van deze activiteit wordt het bedrag aangewend ter dekking van eventuele frictiekosten. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat de activiteiten voor het CMA ingaande 2018 zijn beëindigd. De eventuele frictiekosten komen ten laste van deze reserve. In 2022 is hier geen beroep op gedaan. Met de gemeente Venlo is afgesproken dat het restant saldo wordt aangewend voor een door de gemeente aan te wijzen bestemming. De gedachten gaan uit naar versterking van de aansluiting met het sociaal domein.

Reserve assurantie eigen risico
Bij de aanbesteding van de verzekeringen is ervoor gekozen een deel van de verzekeringen met betrekking tot het materieel stop te zetten en dit risico zelf te dragen. In 2015 is voor dit doel de bestemmingsreserve assurantie eigen risico gevormd. De bestemmingsreserve wordt ingezet om het eigen risico van schades op te vangen. Voor risico’s op het gebied van de dienstongevallen zal vanaf 2024 een beroep worden gedaan op het landelijk door de veiligheidsregio’s ingerichte Waarborgfonds.

Reserve taakherschikking en ouderportaal
Vanwege de coronapandemie is in 2020 de implementatie van het ouderportaal stopgezet, deze is in 2021 hervat. Ook de taakherschikking binnen de JGZ die vanwege corona stopgezet was in 2020, is weer hervat. In 2022 is er geen beroep gedaan op deze reserve. Het saldo is eind 2022 ongewijzigd en bedraagt € 372.000. Aan het Algemeen Bestuur zal worden gevraagd de bestemming te verruimen naar transformatie JGZ.

Reserve groot onderhoud gebouwen
Het Algemeen Bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 de voorziening omgezet naar een bestemmingsreserve voor het groot onderhoud aan alle gebouwen. Dit in afwachting van een nieuw vastgesteld onderhoudsplan. In 2022 zijn de onderhoudsplannen geactualiseerd en aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. In 2022 is deze reserve omgezet in een voorziening onderhoud gebouwen VRLN.

Egalisatiereserve kapitaallasten brandweerzorg
In 2017 is deze bestemmingsreserve gevormd vanuit de onderuitputting van de kapitaallasten. Deze reserve wordt ingezet om de verwachte overschrijding van de kapitaallasten als in de lijn van het investeringsprogramma in de komende jaren op te vangen. In 2018, 2019, 2020 en 2021 is

respectievelijk € 106.000, € 260.000, € 218.000 en € 433.000 toegevoegd aan deze reserve. In 2022 hebben er geen stortingen en onttrekkingen plaatsgevonden in deze reserve.

Reserve inhalen werk als gevolg van corona
Door de coronacrisis is sprake van uitgestelde werkzaamheden die ingehaald moeten worden. Bij de jaarrekening 2020 is hiervoor een bedrag gereserveerd van € 694.000. In 2021 is een deel van de inhaalslag uitgevoerd en is hiervoor € 344.000 onttrokken aan deze reserve. Nu de coronapandemie ten einde loopt is er ten aanzien van het inhalen van even pas op de plaats gemaakt. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Reserve uitgestelde transitie door corona
Vanwege de coronacrisis was het niet mogelijk om de in 2020 geplande transitie van de organisatie op te starten. Bij de jaarrekening 2020 is daarom een bedrag gereserveerd van € 442.000. In 2021 is een start gemaakt met de transitie, hiervoor is € 353.000 onttrokken aan de reserve. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Reservering Informatieveiligheid
Deze reserve gaat ingezet worden voor de aanschaf van een SIEM-oplossing (Security Information and Event Management). Dit helpt organisaties bedreigingen te detecteren, te analyseren en erop te reageren voordat ze bedrijfsactiviteiten schade berokkenen. Het streven is dat de veiligheidsregio's gezamenlijk een SIEM-oplossing gaan implementeren maar dat gaat pas van 2025 op z'n vroegst gebeuren. Dus over 2023 en 2024 moet de VRLN dat zelf doen. Vanaf 2e kwartaal is de SIEM-oplossing geïmplementeerd op de zogenaamde 'end point' toepassingen.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves, onderverdeeld naar incidenteel en structureel *(bedragen in duizenden euro's)*

	Toevoeging incidenteel	Toevoeging structureel	Onttrekking incidenteel	Bestemming resultaat vorig boekjaar (incidenteel)	Onttrekking structureel
Algemene reserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	0	17	0	0	56
Overige bestemmingsreserves					
Overige bestemmingsreserves	60	0	2.119	409	0
Bestemmingsreserves	**60**	**17**	**2.119**	**409**	**56**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965	0	0	-409	0
Gerealiseerd resultaat	**965**	**0**	**0**	**-409**	**0**
Totaal	**1.025**	**17**	**2.119**	**0**	**56**

Voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouwen VRLN	0	2.549	0	127	2.422
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	**0**	**2.549**	**0**	**127**	**2.422**
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	672	-45	0	0	627
Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor	50	45	0	0	95
Voorziening verlofsparen	0	29	0	0	29
Voorziening IKB-uren	0	573	0	0	573
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**722**	**3.152**	**0**	**127**	**3.747**
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**722**	**3.152**	**0**	**127**	**3.747**

In de kolom ‘vrijval’ zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume en voorziening verlofsparen
In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Dit leidt in 2022 tot een aparte voorziening voor verlofsparen (BBV-eis) van € 30k en een voorziening voor IKB-uren.

Daarnaast is een inschatting gemaakt van het aantal bovenwettelijke uren met een niet vergelijkbaar volume. Per 31/12/2022 heeft deze een waarde van € 627k. In de loop van 2023 en de komende jaren wordt deze inschatting verder onderbouwd.

Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor
In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is de gemeenten opgedragen om elke 4 jaar een nota ‘Lokaal gezondheidsbeleid’ op te stellen die is gebaseerd op een analyse van de gezondheidssituatie van de bevolking. Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen is deze voorziening opgevoerd waaraan jaarlijks een bedrag gedoteerd wordt en waar eens in de 4 jaar een beroep op gedaan wordt voor de uitvoering van de volwassenen en ouderenmonitor en de jongerenmonitor. In 2022 is er € 45.000 gedoteerd aan deze voorziening.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar
De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.046	36.763
Overige schulden	0	0
Totaal	**29.046**	**36.763**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2021	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.763	0	7.717	29.046
	36.763	**0**	**7.717**	**29.046**

6.2.4. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar	4.412	1.257
Overlopende passiva	15.228	19.971
Totaal	**19.640**	**21.228**

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Specificatie netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Overige kasgeldleningen	2.000	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	2.412	1.257
Totaal	**4.412**	**1.257**

De post overige schulden bestaat met name uit het saldo van de crediteuren.

Overlopende passiva
De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Specificatie overlopende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouw d en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	13.070	18.745
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	4	4
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.154	1.222
Totaal	**15.228**	**19.971**

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (ofwel de nog te betalen bedragen) bestaan voornamelijk uit af te dragen sociale lasten en pensioenpremies, kosten samenhangend met IKB-uren (573k), kosten vrijwilligers brandweer die in december gemaakt zijn en in januari betaald worden en het voorschot voor coronakosten dat van het Rijk ontvangen is.

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2021	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2022
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Scholing brandweerpersoneel /VWS	4	0	0	4
Totaal	**4**	**0**	**0**	**4**

De post scholing brandweerpersoneel/VWS bestaat uit middelen uit een ESF-subsidie van Brandweer Nederland, welke worden ingezet ten behoeve van de versterking van het brandweeronderwijs.

Langlopende financiële verplichtingen
De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgen de belangrijkste van deze verplichtingen:
- *Huurovereenkomsten*

In het kader van de huur van GGD-panden is voor ongeveer € 660.000 (huur- en servicekosten) aan verplichtingen aangegaan. Voor de brandweerkazernes bedraagt de jaarlijkse huur en servicekosten circa € 1.120.000.

- *Investeringsverplichtingen*

Voor balansdatum zijn investeringsverplichtingen aangegaan. Deze hangen samen met investeringen die worden uitgevoerd over een periode die over het boekjaar heen loopt.

- *Overige langlopende verplichtingen*

Voor de toelichting op de langlopende verplichtingen wordt verwezen naar de bijlage.

- *Verlofuren*

Conform de BBV-spelregels wordt geen voorziening gevormd voor het openstaand verlof met een jaarlijks vergelijkbaar volume. Het jaarlijks vergelijkbaar volume bij de VRLN bedraagt 40,3k uur.

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht. De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden nader verklaard.

6.3.1. Programma Publieke Gezondheid

Totaal Programma Publieke Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	11.008	11.501	-493	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	4.164	4.296	-132	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	23	25.836	-25.813	
Toezicht houden	692	756	-64	
Onderzoek, kennis en advies	1.616	1.623	-7	
Bedrijfsvoering GGD	2.009	2.131	-123	
Totaal lasten	**19.513**	**46.144**	**-26.631**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	1.256	1.749	494	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.041	2.432	391	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	8	26.984	26.976	
Toezicht houden	800	845	45	
Onderzoek, kennis en advies	292	325	33	
Bedrijfsvoering GGD	55	18	-37	
Totaal baten programma	**4.451**	**32.354**	**27.902**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	9.540	9.540	0	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.123	2.123	0	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	15	15	0	
Toezicht houden	-108	-108	0	
Onderzoek, kennis en advies	1.324	1.324	0	
Bedrijfsvoering GGD	1.954	1.954	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**14.849**	**14.849**	**0**	
Totaal baten	**19.300**	**47.202**	**27.902**	
Saldo van baten en lasten	**-213**	**1.058**	**1.271**	**V**
Toevoegingen aan reserves	2	2	0	
Onttrekkingen aan reserves	215	15	-200	
Gerealiseerde resultaat	**0**	**1.071**	**1.071**	**V**
Gerealiseerde resultaat excl Corona	**0**	**209**	**209**	**V**

De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding wordt zichtbaar in het programma publieke gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden ook lasten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten en huisvestingslasten.
De kosten van coronabestrijding buiten beschouwing gelaten, is er sprake van een positief saldo van € 209k. Dit is met name toe te schrijven aan extra subsidiebaten, meer forensische verrichtingen voor de politie, detacheren van personeel en niet begrote opbrengsten uit reizigersvaccinaties. De baten die hiermee gemoeid zijn, vallen hoger uit dan de hiermee samenhangende extra (personele) lasten.

6.3.2. Programma Brandweerzorg

Totaal Programma Brandweerzorg *(bedragen in duizenden euro's)*

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Risicobeheersing	3.282	3.220	62
Incidentbestrijding en preparatie	29.342	28.914	428
Totaal lasten	**32.624**	**32.134**	**490**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Risicobeheersing	570	701	131
Incidentbestrijding en preparatie	4.965	4.925	-40
Totaal baten programma	**5.535**	**5.626**	**91**
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Risicobeheersing	2.647	2.647	-0
Incidentbestrijding en preparatie	24.377	24.377	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**27.024**	**27.024**	**-0**
Totaal baten	**32.559**	**32.650**	**91**
Saldo van baten en lasten	**-65**	**517**	**582 V**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	65	0	-65
Gerealiseerde resultaat	**0**	**517**	**517 V**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**530**	**530 V**

Ook de brandweer heeft bijgedragen aan de bestrijding van de coronacrisis maar deze werkzaamheden zijn slechts in beperkte mate gedeclareerd bij VWS en de baten zijn zichtbaar in het programma Publieke Gezondheid.
De brandweer realiseert een positief saldo € 530k. In 2022 zien we dat in vergelijking met 2021 sprake is van meer lasten voor oefenen en opleiden. De achterstand die als gevolg van corona in het opleidingsprogramma was ontstaan wordt ingehaald. Hier tegenover staat een voordeel op het budget voor vrijwilligersvergoedingen van € 140k en bij Risicobeheersing van € 45k. Daarnaast is n.a.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant de administratieve verwerking van het renteomslag-percentage aangepast, dat leidt tot lagere lasten bij brandweerzorg en lagere baten in de concernbrede financieringsfunctie.
Met ingang van verslagjaar 2022 is een voorziening voor onderhoudskosten aan kazernes opgenomen. Dat is ook gebeurd met de stortingen op de balans voor gebouwen niet in eigendom. In nauwe samenspraak met gemeenten wordt een jaarprogramma voor onderhoud gemaakt in de lijn van het vastgestelde MJOP.

6.3.3. Programma Crisisbeheersing

Totaal Programma Crisisbeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.130	3.293	-162	
Gemeentelijke processen	734	831	-97	
Meldkamer	1.314	1.223	90	
Totaal lasten	**5.177**	**5.347**	**-169**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	490	592	102	
Gemeentelijke processen	96	227	131	
Meldkamer	0	0	0	
Totaal baten programma	**586**	**818**	**233**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	2.640	2.640	0	
Gemeentelijke processen	638	638	0	
Meldkamer	1.175	1.175	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**4.453**	**4.453**	**0**	
Totaal baten	**5.038**	**5.271**	**233**	
Saldo van baten en lasten	**-139**	**-76**	**63**	**V**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	139	49	-90	
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-27**	**-27**	**N**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**-27**	**-27**	**N**

Het programma crisisbeheersing realiseert een beperkt nadelig saldo. Dit wordt veroorzaakt door de inhuur van extern personeel en hogere piketkosten. Er vinden interne doorbelastingen van personele lasten plaats om de coronavergoeding administratief juist te verwerken.
Op de meldkamer in Maastricht was sprake van incidentele meerkosten met name als gevolg van een hoog ziekteverzuim. Dit nadelig saldo is onttrokken aan de reserve transformatie Meldkamer heeft een budgettair neutraal effect op de exploitatie.

6.3.4. Bedrijfsvoering/Overhead

Totaal Overhead *(bedragen in duizenden euro's)*

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Overhead	14.116	18.292	-4.176	
Totaal lasten	**14.116**	**18.292**	**-4.176**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Overhead	1.456	3.000	1.544	
Totaal baten overhead	**1.456**	**3.000**	**1.544**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Overhead	12.660	12.660	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**12.660**	**12.660**	**0**	
Totaal baten	**14.116**	**15.660**	**1.544**	
Saldo van baten en lasten	**-0**	**-2.631**	**-2.631**	**N**
Toevoegingen aan reserves	75	75	-0	
Onttrekkingen aan reserves	75	2.111	2.036	
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-595**	**-595**	**N**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**254**	**254**	**V**

Het cijfermatige beeld in het programma Bedrijfsvoering wordt door de administratieve techniek sterk vertekend.
In bovenstaande cijfers is opgenomen de onttrekking van de reserve Onderhoud Gebouwen en vervolgens de vorming van de voorziening Onderhoud Gebouwen voor ruim € 2 miljoen. Dit sluit aan bij het besluit van het Algemeen Bestuur in juli 2022.
De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding wordt zichtbaar in het programma Publieke Gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden wel specifieke lasten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten, huisvestingslasten en de specifieke inzet van medewerkers. Dit gaat om een bedrag van € 849k.
Tot slot is de incidentele rijksbijdrage in de meerkosten in de bestrijding van hoogwater in 2021 ter grootte van € 347k onder dit programma verantwoord en de baat samenhangend met zorg aan kinderen uit Oekraïne van € 403k. Ook is het renteomslag percentage aangepast waardoor een verschuiving van baten en lasten over de programma's heeft plaatsgevonden.

6.3.5. Overzicht incidentele baten en lasten

In de hierna volgende overzicht staat een samenvatting van de incidentele afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Incidentele baten *(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving			
Corona		26.955	V
Publieke Gezondheid:	Subsidies/detacheringen	60	V
	Baten projecten o.a Kansrijke start	470	V
	UWV-uitkeringen	84	V
Brandweerzorg:	Overige baten (detachering, natuurbrandbestrijding..)	166	V
	Incidentele baten verkoop materieel brandweer	36	V
Crisisbeheersing:	Overige baten / bijdragen	17	V
Overhead:	Zorg ontheemden oekraine	403	V
Totaal		**28.191**	**V**

'+'= Voordeel; '-'= Nadeel

Incidentele lasten *(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving			
Corona		-26.955	N
Publieke Gezondheid	Inhuur/extra capaciteit i.v.m. projecten	-85	N
	Onderzoeken, verbruiksartikelen, licenties JGZ	-196	N
Brandweerzorg:	Inhuur	-85	N
	Lagere kosten inhuur t.b.v. controles bouw veiligheid	76	V
	Lagere kosten vrijwilligers	140	V
	materiele lasten (ademlucht, brandstof,GWE)	-105	N
Crisisbeheersing:	Opleiden, trainen en oefenen (GHOR)	108	V
	Inzet Hoogwater	-176	N
	bovenmatige stijging verlofuren	-192	N
Overhead:	Kosten Zorgbonus	-236	N
	Hogere kosten voormalig personeel	-83	N
	Kosten kerntakendiskussie	-31	N
	Voordeel renteomslag	363	V
Totaal		**-27.458**	**N**

'+'= Voordeel; '-'= Nadeel

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten op programmaniveau overschrijden de baten en lasten in de begroting na wijziging bij risicobeheersing en overhead. Dit wordt veroorzaakt door de coronalasten en baten in onze begroting die buiten de reguliere raming vielen. Kijkend naar de baten en lasten exclusief het effect van corona is er sprake van een zeer geringe overschrijding. Formeel leidt dit tot een begrotingsonrechtmatigheid. Met het vaststellen van de jaarverantwoording wordt dit door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

6.3.6. Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd worden. De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Hier wordt dus geen voorziening voor opgenomen. In de coronajaren is het vergelijkbare volume van verlofuren (stand 2019) substantieel gestegen. Hiermee samenhangend is daarom in 2020 een voorziening voor ‘aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume’ gevormd en is er een balanspost opgenomen.
In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Er is in 2022 ook een aparte voorziening opgenomen voor verlofsparen (BBV-eis) en voor met Individueel Keuze Budget aangekochte verlofuren.

6.3.7. Wet normering topinkomens

Uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen (WNT) worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband c.q. de periode van inhuur.

Het bezoldigingsmaximum uit hoofde van de WNT 2022 voor de leidinggevende topfunctionarissen bedraagt € 216.000 en wordt niet overschreden.

WNT - 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

(bedragen in hele euro's)

	J. Rooijmans
Functiegegevens	Secretaris
	Algemeen Bestuur
	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	158.284
Beloningen betaalbaar op termijn	22.939
Subtotaal	*181.223*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	**J. Rooijmans**
Functiegegevens	Secretaris
	Algemeen Bestuur
	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.730
Beloningen betaalbaar op termijn	22.599
Subtotaal	*174.329*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	174.329

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018.

WNT - 1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE VRLN	FUNCTIE
A. Scholten	Voorzitter Algemeen Bestuur Voorzitter Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Venlo
F.Schatorjé	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Venlo
B. Vostermans	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Beesel
J. Hessels	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Echt-Susteren
H.Teunissen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Gennep
R.Palmen	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Horst aan de Maas
B.M.T.J. Op de Laak	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Nederweert
C.P.W.M. Dieteren	Lid Algemeen Bestuur	Wethouder gemeente Nederweert
D. Schmalschläger	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Leudal
S. Strous	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Maasgouw
W. Gradisen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Mook en Middelaar
W. Delissen - van Tongerlo	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Peel en Maas
A.Mestrom	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Peel en Maas
M. Beukema	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Peel en Maas
M. de Boer - Beerta	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roerdalen
M.J.D. Donders - De Leest	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
O. Hoes	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
M.A.J. Smitsmans-Burhenne	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder Gemeente Roermond
M. Kompier	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Venray
R.J.H. Vlecken	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Weert
P.Sterk	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Weert
M. Ferrière	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Weert
M. Pelzer	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Bergen

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de VRLN ontvangen vanuit de VRLN geen bezoldiging uit hoofde van hun functie.

6.4 Covid-19 bestrijding

6.4.1. Inhoudelijke verantwoording

Op basis van artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) heeft de voorzitter, in overeenstemming met de burgemeesters uit het regionaal beleidsteam, verslag uitgebracht over zijn besluiten in het kader van de bestrijding van de coronapandemie en het verloop van de gebeurtenissen. In dat verslag staat ook of een burgemeester aantekening heeft laten maken van zijn eventuele bezwaren tegen besluiten van de voorzitter. Dit verslag is naar de gemeenteraden gestuurd. In de jaarverantwoording verwijzen wij naar deze verantwoording van de voorzitter van de veiligheidsregio.

6.4.2. Financiële verantwoording

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis volledig te vergoeden.

Coronabestrijding 2022 *(bedragen in euro's)*

	Declaraties VWS
Meerkosten	
Bron- en contactonderzoek	2.529.293
Bemonstering	7.071.335
Vaccineren	15.759.130
Overige meerkosten	1.133.416
Subtotaal meerkosten	**26.493.175**
Minder opbrengsten (verrekend met minder uitgaven)	
Technische Hygiënezorg/Toezicht houden	0
Reizigerszorg	0
Subtotaal minder opbrengsten	**0**
A.Totaal gedeclareerd	**26.493.175**
B. Werkelijke lasten Corona uit jaarrekening 2022	**26.955.124**
C. Nog te declareren bij VWS eindafrekening 2022 (B-A)	**461.949**
Terug te betalen voorschot 2021	0
Nog te ontvangen van VWS (eindafrekening 2021)	0
Per saldo te verrekenen met VWS 2022	**461.949**

Bron- en contactonderzoek (BCO) was een belangrijk instrument in de beheersing van het coronavirus. Het beeld in 2022 is dat het aantal BCO's sterk is teruggelopen. Surveillance vindt nu op andere manieren plaats. Denk bijvoorbeeld aan het rioolwateronderzoek.

Het beeld van 2022 is dat het aantal testen (bemonstering) in de eerste maanden van 2022 nog hoog was. Vanaf medio maart neemt het bezoek aan de testcentra sterk af. Mensen maken gebruik van de thuistesten.
In boostercampagnes is gevaccineerd. Daarnaast kunnen inwoners altijd terecht voor een aanvullende vaccinatie.

6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 6.218.476					
JenV	**A12**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: A12/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
			€ 0	Nee	-€ 643.055	€ 661.155	Ja	
JenV	**A18**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*			
		1	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0	€ 0			
		2	Hotels/centra	€ 0	€ 0			
		3	Overige specifieke meerkosten	€ 249.439	€ 249.439			
		4	Overige Meerkosten	€ 218.243	€ 218.243			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		
			€ 467.682	Nee	Eerste opvang ontheemden is nog niet ten einde gekomen	Ja		

6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld

VRLN dient als gemeenschappelijke regeling de baten op het taakveld overhead te verdelen naar de overige taakvelden. Deze verdeling is uitgevoerd op basis van de verhouding van de gemeentelijke bijdragen van de betreffende programma's.

Het taakveld Crisisbeheersing en Brandweer is opgebouwd uit de twee programma's Veiligheid. Het taakveld Volksgezondheid betreft het programma Gezondheid, met uitzondering van het programmaonderdeel Toezicht houden. Dit programmaonderdeel valt onder het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie.

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld *(bedragen in duizenden euro's)*

110419

Taakvelden gemeenten		Gerealiseerde baten	Gerealiseerde lasten
0.	**Bestuur en Ondersteuning**		
0.4	Overhead	0	18.367
Subtotaal taakveld Bestuur en Ondersteuning		**0**	**18.367**
1.	**Veiligheid**		
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	45.935	37.480
Subtotaal Veiligheid		**45.935**	**37.480**
6.	**Sociaal Domein**		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	897	756
Subtotaal Sociaal Domein		**897**	**756**
7.	**Volksgezondheid en Milieu**		
7.1	Volksgezondheid	56.127	45.390
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		**56.127**	**45.390**
Totaal		**102.959**	**101.993**

Verdeelprincipe van de programma's naar de taakvelden:
Van de baten van Bestuur en Ondersteuning wordt 44,82% verdeeld naar Veiligheid, 0,90% naar Sociaal Domein en 54,28% naar Volksgezondheid en Milieu. De verdeling is gebaseerd op de verhouding van de lasten van de verschillende taakvelden.

6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een toelichting op langlopende verplichting met een inkoopwaarde boven € 100.000.

- Voor levering van gas en elektra zijn met ingang van 1 januari 2019 overeenkomsten gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2022. De prijs is afhankelijk van marktomstandigheden en verbruik. De ingeschatte kosten bedragen ca. € 500.000 per jaar. Met ingang van 1 januari 2023 is een nieuwe overeenkomst gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2026. De ingeschatte kosten bedragen ca. € 950.000 per jaar.
- Voor het schoonmaakonderhoud is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 april 2019 voor de duur van acht jaar inclusief opties tot verlenging tot en met 1 april 2027. De verplichting bedraagt ca. € 550.000 per jaar.
- Voor de levering van consultants en implementatie van de salarisapplicatie is met ingang van 28 juni 2016 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 150.000.
- Voor de levering van consultants en implementatie van het financieel pakket is met ingang van 30 juni 2017 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 75.000.
- Voor het leveren van hardware is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 december 2021 voor een duur van vier jaar tot en met 30 november 2025. De verplichting bedraagt ca. € 600.000 per jaar.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor de levering van licenties. De overeenkomst heeft een looptijd van twee jaar, met een optie tot drie keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 500.000.
- Voor het leveren van medische ge- en verbruiksartikelen en onderhoud en kalibratie van medische meetmiddelen is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 juli 2021 voor een duur van twee jaar tot en met 30 juni 2023. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 120.000.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor het beschikbaar stellen van tankkaarten voor voertuigen in eigen beheer. De overeenkomst is per 1 maart 2019 ingegaan en loopt tot 1 maart 2023, met een optie tot een verlenging van vier jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 350.000.
- Voor de digitale dossiervorming JGZ is met ingang van 1 oktober 2017 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot vijf keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 350.000.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor de levering van vaccins. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2020 voor een duur van drie jaar tot en met 31 december 2023. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- Met ingang van 1 oktober 2021 is een huurovereenkomst gesloten voor de levering van Multifunctionals. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca.€ 150.000 per jaar.

- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor een aansprakelijkheidsverzekering. De verzekering is ingegaan op 1 januari 2019 en loopt tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 150.000 per jaar.
- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor de brand- en wagenparkverzekering. De verzekeringen zijn ingegaan op 1 januari 2019 en lopen tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- Voor onderhoud van voertuigen en installaties is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2022. De verplichting bedraagt ca. € 500.000 per jaar.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor keuring en onderhoud van brandweermaterieel. De overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- Met ingang van 1 januari 2019 is een overeenkomst gesloten voor de brandweer specifieke eendaagse trainingen. De overeenkomst heeft een looptijd van 2 jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2022. De verplichting bedraagt ca. € 200.000 per jaar.
- Per 1 april 2022 is een overeenkomst gesloten voor inhuur van flexibele arbeid. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De accountant brengt in april 2023 het controleverklaring uit.
Uit het concept accountantsverslag d.d. 31 maart 2023 blijkt dat de accountant bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid en rechtmatigheid afgeeft.

Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BCO	Bron- en contactonderzoek
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BMR	Bof, mazelen en rode hond
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CERT	Computer Emergency Response Team Zorg
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DTP	Difterie, tetanus en polio
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	GeneeskundigeHulpverleningsOrganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HPV	Humaan Papillomavirus
ICS	In Control Statement
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IKB	Individueel keuzebudget
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LOAV	Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's
MCU	Mobiele Commando Unit
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOI	Mobiel Operationeel Informatiesysteem
MOTO	Multi Opleiden Trainen & Oefenen
NAZL	Netwerk Acute Zorg Limburg
PfZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Prio	Prioriteit
RBOP	Repressief Brandweer Organisatieplan
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
STEC's	Shigella Toxine producerende E. coli's
TBC	Tuberculose
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VPB	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wpg	Wet publieke gezondheid